

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (1329) 1975 LIEPA - JULY 24

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275 - 4672

Yra kur mokytis

Kalbant apie jaunimo problemas, vis iškyla lietuvių kalbos klausimas. Nepaslapstis, žymi dalis išeivijos lietuvių jaunimo silpnai temoka lietuvių kalbą ir turbūt nemaža dalis visai jos nemoka. Statistikos nėra, tačiau, vadovaujantis lietuvių gyvenimo stebėjimu, galima tvirtinti, kad tik mažesnis nuosimtis pakankamai moka lietuviškai. Tai tie, kurie aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje, besireiškiančioje ypač ateitininkuose ir skautuose. Tai išeivijos jaunimo aktyvas, pakankamai sąmoningas ir pasirošęs užimti vadovaujančias lietuviškojo gyvenimo pozicijas. Tačiau jis, perėmęs tas pozicijas, ras vieną pusę lietuviškas pensininkų gretas, kitoje — silpnakalbį ir bekalbį jaunimą. Tokioje situacijoje dar aštriau iškils kalbos problema: senieji reikalauja laikytis tradicijos ir lietuvių kalbos, o jaunieji darys spaudimą pereiti prie gyvenamojo krašto kalbos, paliekant lietuvių kalbą kampinginės vietos. Jau ir dabar girdėti panašią situaciją. Kaikur jaunimas jau pradeda reikšti pageidavimą vartoti gyvenamojo krašto kalbą susirinkimuose, įvesti ją lietuviškuose laikraščiuose. Ir juo toliau, juo stipriau reikšis tokie pageidavimai. Kodėl? Ogi todėl, kad daug jaunimo nemoka pakankamai lietuvių kalbos. Tai liudija net patys lituanistinių kursų mokytojai, dėstantieji pamokas XII-XIII skyriaus mokiniams.

Tokia situacija susidarė po 30 metų gyvenimo išeivijoje. Ar dėlto, kad nėra kur mokytis lietuvių kalbos? Ne. Mokyti iki šiol buvo kur ir tebėra. Juk visose didesnėse lietuvių kolonijose veikia šeštadieninės mokyklos. Prie jų prisideda augštesnieji lituanistiniai kursai, veikia Pedagoginis Lituanistikos Institutas su neakivaizdiniu skyriumi Čikagoje. Yra Vasario 16 gimnazija. Rengiami įvairūs kursai bei lituanistinės savaitės. Štai kad ir šią vasarą: studentų sąjunga rengia studijų dienas Kento universitete, jaunimo sąjungos ryšių centras organizuoja lituanistinę savaitę, švietimo vadovai kviečia mokytojus ir jaunimą į lituanistikos ir tautinių šokių savaitę Dainavos stovyklavietėje. Vyksta ateitininkų, skautų, sportininkų, seselių rengiamos stovyklos, kur lietuvių kalbai teikiama nemažas dėmesys. Besilankantieji lietuvių šventovėse taip pat girdi lietuvišką žodį. Klausantieji radijo programų gali rasti ir lietuviškas valandėles. Skaitantieji laikraščius gali pasirinkti iš jų vieną ar kitą. Lietuviškų knygų taipgi netrūksta. Taigi, neperdant reikia konstatuoti, kad yra kur mokytis lietuvių kalbos. Ją galima studijuoti netgi kaikiuriuose universitetuose. Jeigu išeivijos jaunimas neišmoka pakankamai lietuvių kalbos, tai kaltos kitos priežastys. Jų tarpe daugiausia lemia šeima ir gyvenamoji aplinka. Yra šeimų, kuriose vaikai puikiai kalba lietuviškai ir po 30 metų gyvenimo išeivijoje.

Kaip vienas išganingiausių receptų lietuvių kalbos problemai išspręsti primygtinai siūlomas Vilniaus universitetas. Ten esą jaunuolis-ė per šešias savaites išmoka lietuvių kalbą. Tai perdidelis, visai nepagrįstas optimizmas. Per šešias savaites jaunuoliai gali tik pramokti kalbos. Tokių wonderkindų, kurie per tokį trumpą laiką išmokyti kalbą, gali būti labai labai mažai. Tie, kurie ten nuvažiuoja jau mokėdami lietuvių kalbą, šiek tiek daugiau jos pramoksta. Bet šiaip ar taip Vilniaus kursais negalima remtis, norint, kad jaunimas išmokyti lietuvių kalbą. Šešios savaitės jaunulio gyvenime yra perdaug trumpas laikotarpis, kad galėtų iš esmės pagerinti jaunuolio lietuvių kalbos mokėjimą. Taigi, Vilniaus receptas anaipol nėra toks išganingas, kaip daugelis siūlo. Be to, neužmirškime kas šiandien Vilniuje sėdi ir kokį mokslą skleidžia. Tėvai bėgo nuo bolševizmo, pakėlė didžiausius vargus, kad nepatektų į jo nagus, o dabar kaikiurie jų siūnčia ton sistemon savo vaikus. Sakoma, ten nėra indoktrinacijos. Bet tai sako ten buvę mokiniai, dar nepajėgį atskirti tiesos nuo propagandos. Pzv. Lietuvos istorija ten gali būti dėstoma tikrai falsifikuota. Nuvažiavusieji ten nejaucia, nes jų istorijos žinojimas yra menkas arba joks. Kam tad siųsti jaunimą pavojui, kai išeivijoj yra kur mokytis lietuvių kalbos ir nefalsifikuotos lituanistikos? Pr. G.

KANADOS
ĮVYKIAI

Olimpinės žaidynės

Olimpinų žaidynių įrenginiamis burmistras J. Drapeau buvo numatęs tik ketvirtį milijono dolerių, nors 1972 m. olimpiados išlaidos Munchene siekė \$800 milijonų. Rengėjų komiteto pirm. R. Rousseau pasuktinis pranešimas Kvebeko parlamentui liudija jau iki \$714.838.900 pakilusia įrenginių kainą. Net ir didžiausi optimistai numato apie \$250 milijonų deficitą. Jam sumažinti dabar planuojamos auksinės olimpinės monetos, už kurias tikimasi gauti \$30 milijonų. Pašto ženklai ir suvenyrinės monetos neatnešė tiek pajamų, kiek tikėtosi rengėjų komitetams. Nepalyginamai sėkmingesnė buvo olimpinė loterija. Nors iš jos tikėtasi tik \$32 milijonų pelno, ligšiolinės pajamos jau pasiekė \$227 milijonus. Kiekvienas loterijos tiražas jas padidina \$25 milijonais. Spėjama, kad bendros olimpinų žaidynių išlaidos gali peržengti bilijoną dolerių, o deficitą pakelti net iki \$500 milijonų. Jį padengti oficialiai yra įsipareigojusį Kvebeko provinciją ir Montrealio miestą. Burmistras J. Drapeau dabar jau planuoja pratesti olimpinę loteriją su milijono dolerių laimikiais poolimpiniam laikotarpiui, jeigu bus gautas federaci-

nės vyriausybės sutikimas. Anksčiau šią loteriją planavo perimti Kvebeko provincija ir ją testuoti milijonierių loterijos vardu. Visi šioje loterijoje laimėti pinigai yra atleidžiami nuo pajamų mokesčio. Taigi, laimėtojai gauna pilną sumą. Imigracijos ministeris R. Andras įsakė išvažiuoti iš Kanados buvusiam P. Vietnamo gen. D. V. Quangui, prezidento N. V. Thieu patarėjui karo ir saugumo reikalais. Remiantis tyrimų duomenimis, gen. D. V. Quangas buvo įsivėjęs į narkotikų prekybą bei kitus kriminalinio pobūdžio veiksmus. Montrealin pas savo tris vaikus jis atvyko gegužės 15 d. iš pabėgėlių stovyklos JAV, o sekančią dieną atskrido ir jo žmona. Gen. D. V. Quangas pradėjo apeliaciją. Matydamas galimą pralaimėjimą, gen. D. V. Quangas taip pat stengiasi gauti vizą grįžti į JAV. Imigracijos pareigūnai tiria praeitį ir kitų dviejų imigrantų iš P. Vietnamo — gen. G. V. Ho no ir bankininko N. T. Doi. Pirmasis vadovavo \$4 milijonų vertės amerikiečių paramai, kuri buvo teikiama ir naujus kaimus perkeltimui vietnamiečiams. Jam metamas kaltinimas, kad tik dalis tos sumos pasiekė šelpiamuosius. (Nukelta į 6-tą psl.)

Sibirinių tremimų sukakties minėjimo proga Montrealyje lankėsi Simas Kudirka. Nuotraukoje — jo sutikimas Montreale mieste prie paminklo

Lietuvių susitikimas Romoje

KUN. BR. LIUBINAS

Sv. Metų proga Romon suvažio lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų. Buvo tikimasi sutikti grupę ir iš Lietuvos, tačiau toji viltis netapo tikrove. Didžiausias būrys buvo iš JAV-bių ir Kanados, berods, apie 200. Antroji vietoj skaičių buvo lietuvių iš Vokietijos — per 50. Gražus būrys buvo atvykęs iš Anglijos, kurio 7 nariusms teko išvykti iš Romos aerodromo, nes Italijos policija buvo tokia nemandagiai žiauri, kad juos gražino atgal. Mat, Romoj tuo metu lankėsi Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris A. Gromyka. Buvo po keleto asmenų iš Prancūzijos, Belgijos ir įvairių kitų kraštų. Romoje buvo apgyvendinti įvairiuose namuose, bet visų bendru centru tapo Lietuvių Sv. Kazimiero kolegija.

Bendroji programa prasidėjo birželio 28. Buvo lankomos katakombos ir Sv. Pauliaus bazilika. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys virš katakombų esančioje Sv. Sebastijono bazilikoje kartu su dideliu būriu lietuvių kunigų iš viso pasaulio koncelebravo Sv. Mišias ir jų metu pasakė pamokslą. Po to trumpai nusileista į kapines-katakombas ir netrukus išvykta prie Sv. Pauliaus bazilikos. Popietė buvo laisva.

Kunigų posėdžiai

Sekmadienį, birželio 29, koncelebruotos Mišios prie pat Sv. Kazimiero kolegijos, Sv. Dorotėjos seserų mokyklos koplyčioje. Joms vadovavo lietuvių bičiulis kardinolas Antonio Samorė. Jis pasakė ir pamokslą lotyniškai. Tolimesnė dienos dalis pasauliečiams buvo laisva, o kunigai susirinko į Kunigų Vienybės suvažiavimą. Posėdžiuose dalyvavo per 50 kunigų iš įvairiausių pasaulio kraštų. Juos pradėjo kun. dr. V. Rimšelis, MIC. Į prezidiumą buvo pakviesti prelatai J. Balkūnas iš JAV, J. Tadarauškas iš Kanados, J. Aviža iš Vokietijos, P. Ragažinskas iš Brazilijos ir kun. A. Spurgis, MIC, iš Australijos. Sekretoriau prelo P. Celičius ir kun. V. Dabušis. Atidarymo maldą sukalbėjo vyriausias amžiumi kun. Antanas Grigaitis iš JAV. Sveikinimo žodį tarė min. Stasys Lozoraitis. Toliau sekė prel. L. Tulabos paskaita apie kunigą dabartyje, o po jos — diskusijos. Tos pačios dienos vakarą visi keliavo į Sv. Petro aikštę, kur popiežius Paulius VI laikė Sv. Mišias ir įšventino keletą šimtų kunigų iš viso pasaulio. Šventinamųjų tarpe buvo ir vienas lietuvis iš JAV — kun. Petras Rauskas.

Sviesa iš praeitės

Birželio 30 buvo pradėta Mišiomis Sv. Jono bazilikoje Leterane. Mišias vėl laikė visas būrys kunigų, šį kartą vadovaujant vysk. P. Marcinkui, kuris pasakė ir pamokslą. Sekanti dienos dalis pasauliečiams buvo laisva, o kunigai vėl susirinko į Sv. Dorotėjos mokyklą tęsti savo posėdžių. Pirmiausia išklaušyta prof. kun. P. Rabikausko, SJ, paskaita apie kunigą praeityje. Paskaitininkas pasirinko du kunigus — iš 17-jo amžiaus jėzuitą kun. Mikalojų Lancijų ir vysk. Motiejų Valančių. Pirmasis didžiai daugumą klausytojų buvo girdimas pirmą kartą. Kalbėdamas apie M. Valančių, prof. Rabikauskas iškėlė visą eilę dalykų, įrodančių Valančiaus rūpestį kunigais. Po to sekė pasitarimai. Ypač nagrinėta mintis steigti viso pasaulio lietuvių kunigų draugiją. Tą draugiją galutinai suformuoti pavesa JAV lietuvių Kunigų Vienybė.

Išrinkta vadovybė

Liepos 1 d. įvyko Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos diena. Ji pradėta koncelebracinėmis Mišiomis S. Maria Maggiore bazilikoje. Vadovavo vysk. V. Brizgys ir pasakė atitinkamą pamokslą. Suvažiavimo posėdžiai vyko Sv. Dorotėjos mokyklos salėje. Juos pradėjo vysk. V. Brizgys, primindamas viso pasaulio lietuvių katalikų apsiungimo reikšmę ir svarbą. Pasirodė, kad iki šiol organizacinė prasme susijungę visame pasaulyje tik lietuvių. Tai paaiškėjo painformavus apie susiorganizavimą Sv. Sostą ir iš jo gavus atsakymą.

Posėdžiams pirmininkauti pakviestas St. Lušys iš JAV, o į prezidiumą dar pakviesti prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos, V. Hermanienė iš Vokietijos ir B. Sakalas iš Kanados. Sekretoriau Rauckinas ir Pauliukevičius. Pirmiausia susirinkusius pasveikino min. Stasys Lozoraitis. Iš Sveicarijos atvykęs kun. Albinas Arminas (kairėje) prie Mau miesto, Brazilijoje, N. Prasišidėjimo par. klebonijos, kur apie 20 metų klebonavo jo brolis prel. Aleksandras Arminas — poetas Venancijus Ališas, miręs birželio 6. Dešinėje — prel. Armino bendradarbis Liet. Katalikų Sv. Juozapo Bendruomenės valdyboje Jonas Antanaitis, vietinis zakristijonas ir kun. Antanas Trimakas, prel. Armino pakviestas talkon

Iš Sveicarijos atvykęs kun. Albinas Arminas (kairėje) prie Mau miesto, Brazilijoje, N. Prasišidėjimo par. klebonijos, kur apie 20 metų klebonavo jo brolis prel. Aleksandras Arminas — poetas Venancijus Ališas, miręs birželio 6. Dešinėje — prel. Armino bendradarbis Liet. Katalikų Sv. Juozapo Bendruomenės valdyboje Jonas Antanaitis, vietinis zakristijonas ir kun. Antanas Trimakas, prel. Armino pakviestas talkon

Pasaulio įvykiai

EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJOS BAIGMINIAI POSĖDŽIAI bus pradėti liepos 30 d. Suomijos sostinėje Helsinkyje, kur įvyko ir pirmasis šios konferencijos posėdis 1973 m. liepos 3 d. Zenevoje jau paruoštas apie 100 psl. dokumentas, liečiantis Europos sienas, politinį bei ekonominį bendradarbiavimą, lengvesnį keitimasis informacija ir žmonėmis. Jį Helsinkyje turės pasirašyti 35-kių valstybių vadai, jų tarpe — JAV prez. G. Fordas, sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas ir Kanados premjeras P. E. Trudeau. Europos saugumo konferencijos pagrindiniu iniciatorium buvo L. Brežnevas, kuriam labiausiai rūpi dabartinių Europos sienų patvirtinimas, įteisinantis Raudonosios Armijos atneštus pakeitimus II D. karo pabaigoje. Praktiškai tai reiškia Baltijos valstybių ir Moldavijos

mams, jau pakeitė savo nuomonę ir norėtų susitikti su A. Solženicinu, bet vengia oficialaus kvietimo, pasitenkindamas pažadu jį priimti.

BENDRAS SKRYDIS

Taikiams sambūviui buvo skirtas amerikiečių "Apollo" ir sovietų "Sojuz" erdvėlaivių susijungimas virš Vokietijos teritorijos. Šioje istorinėje erdvės misijoje amerikiečiams atstovavo astronautai T. Stafford, V. Brand, D. Slayton, sovietams — kosmonautai A. Leonov, V. Kubasov. Kapsulę, pritaikytą abiejų erdvėlaivių susijungimui, atgabeno pajėgesne raketa išsautas "Apollo". Amerikiečiams taip pat teko sunkiausias šio skrydžio uždavinys susirasti ir pasivyti sovietinį "Sojuzą". Pasirodė, amerikiečių "Apollo" erdvėlaivis yra gerokai judresnis už "Sojuzą", kurio beveik visas valdymas yra atliekamas iš žemės, įskaitant net ir šviesų užgesinimą, kai kosmonautai ruošiasi miegoti. Astronautai savo erdvėlaivyje turi elektroninius skaitytuvus tiesioginius sprendimus, o "Sojuzui" trūksta netgi atsarginės įvairių įrenginių sistemos, kuri pakeistų išėjusią iš rikiuotės. Šie trūkumai bei sovietų atsilikimas nuo amerikiečių paaiškėjo, pradėjus bendras treniruotes žemėje.

VADU SVEIKINIMAS

"Apollo" ir "Sojuzo" bendras skrydis truko 44 valandas. Per tą laiką buvo atlikti kaikiurie bendri eksperimentai, pasiekta astronautų ir kosmonautų viešnagėmis. Amerikiečiai stengėsi šnekėti rusiškai, sovietai — angliaiškai. Daugiausia darbo šioje srityje turėjo Tomas Staffordas ir Aleksiejus Leonovas. Jiedu netgi surengė ir spaudos konferenciją, atsakydami į klausimus iš žemės. Šio bendro skrydžio dalyvių sveikino prez. G. Fordas ir kompartijos vadas L. Brežnevas. Abu jie prisiminė taikų sambūvi, kurio dėka buvo prieita prie bendradarbiavimo erdvėje. Pirmą kartą skrydžių ir erdves istorijoje sovietų televizija buvo priversta pateikti tiesioginę "Sojuzo" pakilimo transliaciją. Seniau būdavo tenkinami įrašais ir vaizdo juostas, perduodamas tada, kai jau būdavo užtikrinta skrydžio sėkmė. Atmetus propagandinę pusę, "Apollo" ir "Sojuzo" skrydis įrodė, kad erdvėje yra įmanomas dviejų kraštų bendradarbiavimas, nors šį kartą sovietams daugiausia rūpėjo propagandinė nauda ir žvilgsnis į amerikiečių technologiją.

PANAIKINO KABINETĄ

Portugalijos karinė revoliucinė taryba buvo priversta panaikinti savo kolegos premjero V. Goncalves civilinį ministerių kabinetą, nes iš jo, sekdami socialistų pavyzdžiu, pasitraukė ir populiarieji demokratai bei du nepriklausomi nariai, palikdami tik komunistus. Rinkimuose socialistai buvo gavę 38% balsų, demokratai — 26%, komunistai — tik 12%. Abi pasitraukusios partijos reikalauja spaudos laisvės, demokratinio valdymo. Mažesniuose miestuose portugalai jau pradeda deginti komunistų būstines, o socialistai organizuoja masines demonstracijas didžiuosiuose miestuose.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatu.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Žodis laisviesiems ir pavergtiesiems**BROLIAI IR SESĖS
LIETUVIAI LAISVAJAME
PASAULYJE!**

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų atstovai — kunigai ir pasauliečiai, iš keturių kontinentų suvažiavę Sventųjų Metų proga Romon į Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos II-ji seimą 1975 m. liepos 1 d., Jus nuoširdžiai sveikina.

Šiandien daugiausia mums rūpi mūsų tautos kančia ir Lietuvos laisvė. Prisimindami mūsų tautos išgyvenatus sunkius, bet garbingus laikus, dabartinę mūsų brolių ir sesių kovą dviasis sovietų vergijoje, jų tvirtybės atramą matome giliame mūsų tautos religingume.

Laisvojo pasaulio lietuviai katalikai, pokarinio metu atidavę daug žmonių, energijos ir lėšų politinei, tautinei veiklai, kai kur atsiliko katalikiškos veiklos srityje, o kitur nepakankamai susiorganizavę. Suprasdami bei vertindami įvairių organizacijų bei sambūrių veiklos reikšmę, mes manome, kad mūsų pačių išsilaikymui ir visos tautos likimui lemiančios reikšmės turi mūsų religinis sąmoningumas bei nuoširdus lojalumas Bažnyčiai. Mes kreipiamės į visus lietuvius, priklausančius betkurią organizacijai ar sambūriui, ragindami būti nariais lietuviškų parapijų ar misijų. Yra vietų, kur lietuviai priklauso lietuviškai parapijai ar misijai gana toli gyvendami nuo jos centro. Jų pavyzdžių pasėti kviečiame viso pasaulio lietuvius.

Religinis gyvenimas juo tobulėsnis ir patrauklesnis, juo jis yra sąmoningesnis. Religinis sąmoningumas visuomeninę ir kultūrinę žmogaus veiklą padaro pilnutinę. Sąmoningai religingas žmogus sugebės atiduoti reikiama pagarbą autoritetui, kurios šiais laikais labai trūksta; pagarbą vienas kitam; išlaikys visuomeninio darbo vienybę, krikščionišką artimo meilę, kuria yra paremtos visos kitos žmogaus dorybės. Kristus, kaip Vyriausias Kunigas, savo maldose ir dangiškąjį Tėvą prašo: "Tėve, duok, kad jie būtų viena, kaip mes esame viena" (Jn. 17). Nors mūsų dėsnių ir laiką daug kas šiandien užima, tačiau nelaikykime antraeilę reikalu gilesnio savos religijos pažinimo ir išpažinimo. Tik tuo būdu labiau suartėsime su Dievu, vieni su kitais, su visa mūsų tauta.

Lietuvių, kaip tautinių vienetų, išsilaikymas labai daug priklausys nuo suaugusių ir jaunių religinio sąmoningumo, nuo religinių bendruomenių bei institucijų — parapijų, misijų, vienuolių, religinių organizacijų išsilaikymo. Be jų ir dabar neturėtume žymiausios dalies lietuviškos spaudos, lietuviškų

mokyklų, visos eilės mums svarbių institucijų. Dėlto vardan žmogaus vertės ir gyvenimo prasmės supratimo, vardan mūsų tautos ateities kviečiame visus — kunigus, vienuolius-es, šeimas, organizacijas, suaugusius ir jaunimą į dvasinį atgimimą, į meilę kunigystei ir vienuoliniam pašaukimui.

Kad mūsų veikla būtų krikščioniška ir naši, kiekvienas lietuvis turėtų stengtis gyventi ir veikti išmintingai, būti ištvermingu, teisingu ir susivaldančiu kitų lietuvių atžvilgiu.

Visi ir visur didžiulėmis prieš pasaulį heroiška mūsų persekiojamų brolių Lietuvoje ištverme bei ištikimybė Dievo ir tautos idealams. Žadinkime pasaulio sąžinę ginti tikėjimo laisvę ir žmogaus teises, kurios yra mindžiojamos dabartinėje Lietuvoje, kviesdami, kad visi prisidėtų ir padėtų atgauti laisvę pavergtoms tautoms, kurių tarpe yra ir mūsų Lietuva.

**MŪSŲ BROLIAI IR SESĖS
LIETUVOJE,**

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų atstovai — kunigai ir pasauliečiai, iš keturių kontinentų suvažiavę Sventųjų Metų proga į Romą, jus nuoširdžiai sveikina.

Šia proga Romoje įvyko ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos II-sis suvažiavimas, kurio tikslas buvo apsvaistinti sėkmingesnius būdus, kad lietuviai katalikai pasidarytų sąmoningesni ir aktyvesni nariai Bažnyčioje ir visuomenėje.

Mes pareiškiame savo neribotą ir besąlyginę ištikimybę jums, visai mūsų tautai ir Lietuvai. Mūsų ištikimybė ir pastangos padėti savo tautai ir Lietuvai atgauti ją priklausančias teises išliks visada, nepaisant tarptautinių įvykių ir kitų kraštų pažiūrų į Lietuvos reikalus.

Negalime susilaikyti netarę žodžio lietuviams, okupanto įtrauktiems ir religijos persekiotojų skaičių. Normalus žmogus natūraliai ieško Dievo. Jūs kovojate prieš tai prievartą, melą ir net bausmėmis. Jūsų elgesys liks labai negarbingas atminimas mūsų tautos istorijoje.

Iš kitos pusės, mes didžiuojamės ištikimųjų Dievui ir Tėvynei lietuvių laikysena. Šią garbingą jūsų dorybę skelbsime visam pasauliui, kad visa žmonija tai sužinotų, mus paremtų ir pasisakytų prieš vergiją, terorą, tikėjimo persekiojimą ir skriaudą, padarytą mūsų tautai bei Lietuvai.

Savo veikla ir maldomis esame ir visada pasiliksime kartu su jumis.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos II-sis suvažiavimas
Romoje
1975 m. liepos 1 d.

Daugiau turistų, mažiau laisvės**AL. GIMANTAS**

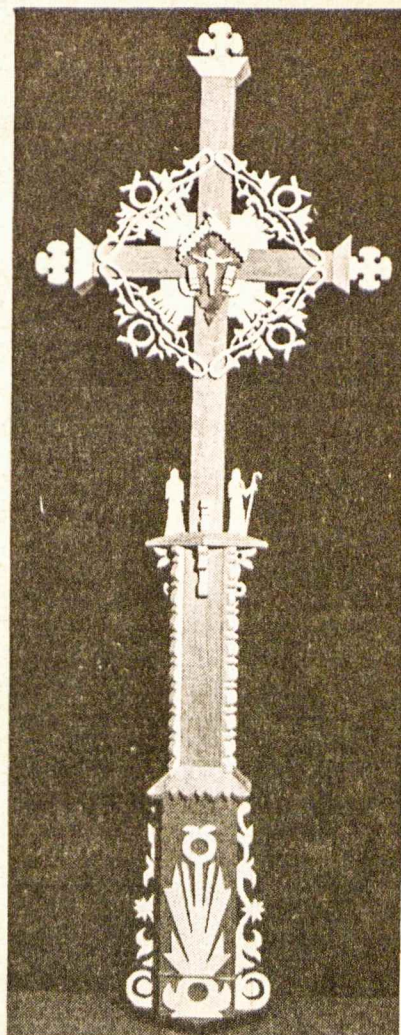
Si vasara itin gausi keliautojais Lietuvon. Atrodo, kad visos iš anksto kelionių biurų organizuotos ekskursijos yra perpildytos. Laimės, mokėjimo, sugebėjimo ar susidėjusių aplinkybių dėka kaikas gauna leidimus lankytis Lietuvoje "privačiai", t. y. vykti ne su ekskursantų grupe, bet atskirai.

Teko kalbėtis su grįžusiais abiejų rūšių turistais (jų dalis Tėvynėje viešėjo nepirmą kartą). Pagrindinis jų nepasitenkinimas — vis ryškesni varžymai ir nepatogumai. Ta prasme padėtis pasukusi blogesnėn pusėn.

Budri akis seka kiekvieną atvykėlį kiekviename žingsnyje. Jei anksčiau nemažai kam pavykdavo Vilniuje gauti leidimą aplankyti kitas krašto vietas, tai šiemet visi draudimai užsieniečiams "landyti" po Lietuvą vykdomi pačia tiksliausia esamų potvarkių raidžių dvasia. "Niet!" Ir viskas. Vietiniai lietuviai pareigūnai jaučiasi kiek nejaukiai, nes norėtų padėti savo tautiečiams, tačiau augštesnieji autoritetai nelinkę daryti išimčių. Dėlto vilniškės įstaigos negali nepaklusti "vyr. brolio" įsakymams. Tad turistams ir telieka tos kelios atdaros vietovės be didesnių vilčių išvykti provincijon aplankyti gimtųjų vietovių ir ten susitikti su giminėmis bei pažįstamais. Pastarieji ir toliau gali atvykti sostinėje ir bendrauti su savaisiais tik viešbutyje, parke, restorane, valgykloje, alinėje ar naktiniame bare. Tokie susitikimai tik iš dalies patenkina abi puses, bet tai visa, kas esamų galimybių ribose be pavojaus sau ir vietiniams galima pasiekti.

Trumpa viešnagė sukasi amerikinio konvejerio juostos tikslumu ir greičiu. Turistų antplūdis didelis, jų priėmimas vykdomas detalai, užplanuotai, greitai. Kas nors kur nors yra atskingas už tos ar kitos grupės su tikimą, priėmimą ir išleidimą. Po to jau kitos turistų grupės, nauji atvykėliai.

Tos kelios dienos prabėga ka-leidoskopiniu greičiu, laikantis nustatyto tvarkaraščio. Svečiai nėra jau taip entuziastingai nusiteikę. Jie yra varžomi skubos ir negalėjimo paviešėti bent kiek ilgiau, plačiau pakeliauti po savo ar savo tėvų gimtąjį kraštą. Vasaros metu kiekvienas veržtųsi bent porai dienų Baltijos pajūrin, išgarsintą Palangon, Kuršių Nerijon... Deja, pajūrio zonos yra draudžiamos, nevalia pašaliečiui pasirodyti. Palangoje, berods, kiekvieną vasaros penktadienio popietę nusileidžia reaktyviniis lėktuvais iš Maskvos. Sakoma, Aleksiejus Kosyginas atskrenda praleisti savaitgalių gintariniame pajūryje. Pastarasis buvo geras Lietuvos prezidentams, geras jis ir šios dienos Kremliaus didžiuliams. Ir prezidentus, ir Kremliaus valdovus, ir proletarus žavi Baltija. Bet užsienio lietuviams ji neprieinama. Jei lėktuvas skrenda į Vakarus iš Helsinkio, galima Lietuvos pajūrį pamatyti tik iš keliųolikos tūkstančių pėdų aukščio — vienioje pusėje Švedija, kitoje Lietuva.

Ryšių su vyskupo Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties sukaktimi Atėitinkų Federacija nutarė pastatyti lietuvišką kryžių Dainavos stovyklavietėje. Jis bus 19 pėdų aukščio, padarytas iš raudonmedžio su kietojo kleva ornamentais. Šį kryžių padaryti pavesta meistrai Antanui Poškokui. Aukas prašoma siųsti Atėitinkų Federacijos valdybos reikalų vedėjui Jonui Pabedinskiui per kuopą bei draugovių išdinkius Nuotr. J. Kuprio

**PENKIOS
STIPENDIJOS
JAUNIMUI**

Išlaisvinimo Komitetą ir jam lėšas telkiantį Tautos Fondą bei Amerikos Lietuvių Tarybą. Ši parama ypač yra reikalinga dabar, kai reikia kovoti su sovietų pastangomis visur panaikinti dar likusias Lietuvos suverenumo žymes ir iš visur išgauti aneksijos pripažinimą.

4. Skatiname Lietuvos Valtiečių Liaudininkų S-gos narius ir visą lietuvių išeiviją ir toliau visomis galimomis priemonėmis plėsti ryšius su tautiečiais okupuotoje Lietuvoje, stiprinant jų laisvės viltį ir atsparumą išlaikyti tautines bei žmogiškąsias vertybes. Tačiau smerkiame tokią santykiavimą su pavergta Lietuva, kurio kaina yra susilaikymas ar net atsisakymas nuo atviro ir bekompromisinio laisvės bei nepriklausomybės siekimo Lietuvai ar kurio pasekmėje laimi bolševikų propaganda ir silpnėja išeivijos ryžtas bei pastangos Lietuvos laisvinimo bare.

5. Įpareigojame LVLS-gos atstovus Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, iškilus klausimams dėl santykių su lietuvių politinėmis, visuomeninėmis ar kultūrinėmis organizacijomis, visada būti jų pusėje, kurie aiškiai pasisako už šiuo metu svarbiausią išeivijos uždavinį — kovą už Lietuvos laisvę ir už visų išeivijos lietuvių telkimą šiam tikslui siekti.

6. Siekdami vieningesnio ir našesnio bendro darbo, prašome bendrinėse lietuvių išeivijos organizacijose remti tas sroves ir tuos veikėjus, kurie aiškiai pasisako už išeivijoje bendromis jėgomis vedamą Lietuvos laisvinimo darbą ir už visų politinių, ideologinių bei visuomeninių organizacijų jungtinę veiklą bendriesiems tikslams siekti.

2. Sveikiname diplomatinės tarnybos atstovus bei konpulus, linkėdami jiems sėkmės, atstovaujant Lietuvą ir dirbant jos laisvės atstatymui.

3. Prašome Lietuvos Valtiečių Liaudininkų S-gos narius ir visus tautiečius išeivijoje visu kuo remti Vyriausiąją Lietuvos

PARDUODAME LIETUVISKUS
SŪRIUS, estiską duoną. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

**Europinio stiliaus DANIŠKAS
"nesūdytas" margarinas -**

PRASYKITE jo savo pasirinktoje maisto parduotuvėje

ALFONSUI ir PONIAI URBONAMS

bei jų sūnui VITUI, mirus

DUKRAI ir SESERIAI

Lietuvoje, reiškiamie nuoširdžią užuojautą —

Antanas ir Kastancija Bačėnai

Vladas ir Teresė Bačėnai

Vincas Bačėnas

Mylimai seseriai BIRUTEI

Lietuvoje mirus, broliui VYTAUTUI URBONUI,
jo šeimai ir tėveliams reiškiamie nuoširdžią
užuojautą —

P. L. Murauskai

A. A. Šmigelskiai

A+A**dr. ALEKSANDRUI SPUDUI**

mirus, jo sūnams EUGENIJUI ir ALEKSANDRUI
bei jų šeimoms užuojautą reiškia —

Medeliai ir Juodvalkiai

Oshawa, Ont.

MYLIMAM TĖVELIUI**A+A****dr. ALEKSANDRUI SPUDUI**

mirus, sūnams EUGENIJUI ir dr. ALEKSUI bei jų
šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia —

Kulikauskų ir

Vaičiūnų šeimos

A+A**dr. A. SPUDUI**

iškeliauvus amžinybėn, sūnui EUGENIJUI ir jo
žmonai ONUTEI gilią užuojautą reiškia —

Janina ir Algis Empakeriai

A+A**dr. A. SPUDUI**

mirus, sūnus EUGENIJŲ ir ALEKSĄ su šeimomis
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

P. J. Dovidaičių šeima

A+A**mylimam TĖVELIUI**

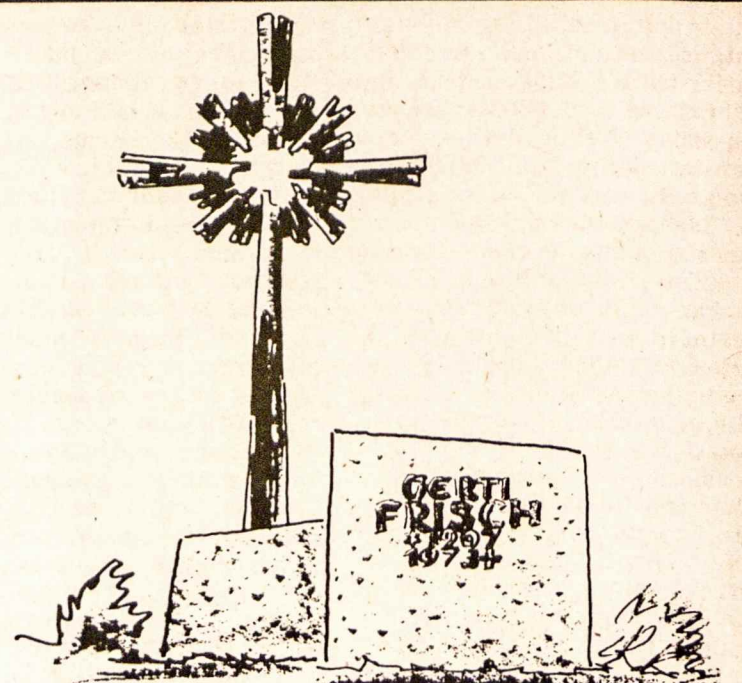
Lietuvoje mirus, VYTAUTUI KAVECKUI ir jo
šeimai giliausią užuojautą reiškia —

Pranas Dovidaitis ir šeima

A+A**kapitonui****ANTANUI BALTRUŠIUI**

mirus, seseriai M. PAKULIENEI, jos vyrui JUOZUI,
dukrai SILVIJAI su šeima nuoširdžią užuojautą
reiškia —

A. A. Vadakojai su šeima

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

**JOHN'S ELECTRIC APPLIANCES
and SERVICE**

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95 • Džiovintuvai
nuo \$55.95 • Pataisyti ir pilnai garantuoti • Važiuojame taisyti ir
namus • Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reik-
menis. • Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.
PERKAME — PARDUODAME — MAINOME

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kongresas nėra akimirka

PLB pirmininko Br. Nainio kalbos pasiklausius

Pasak PLB pirm. Br. Nainio, jaunimo kongresas nėra vienkartinis švystelėjimas. Jis apima ilgą metų darbą, suskirstytą į tris etapus: paruošiamąjį, kongresinį ir pokongresinį. Į tą darbą lieka įtrauktas visas jaunimas daugelyje kraštų.

Kongreso dalyviai

Dalyviais laikytini ne tik tie, kurie ten vyks arba bus atstovais. Dalyviai yra ir tie, kurie dalyvauja pirmoje ir trečioje kongreso dalyje. Tai tie, kurie įsijungia į suvažiavimų ruošą prieš ir po kongreso, rūpinasi finansų telkimu, spaudos korespondentais ir visi kiti, kurie prisideda. Taigi, matome, kad ir dalyvių sąvoka yra daug platesnė, negu namone.

Kongreso dalyvius reiktų suskirstyti į kategorijas: pagrindinius ir pagalbinus. Jie skiriasi savo pareigomis. Aišku, jaunimas, kuris dalyvaus antroje kongreso dalyje ir vyks P. Amerikon, turi svarbiausias pareigas, nes be to turi dalyvauti ir pirmojoje, ir trečiojoje dalyje. Jo atsakomybė bus paliktas nutarimų įvykdymas po kongreso ir įjungimas pagalbinių dalyvių, kurie kongresan negalėjo nuvykti.

Pagrindiniai ir pagalbiniai

Pats jaunimas turi atlikti pagrindinį vaidmenį visose trijose kongreso dalyse. Pirmiausia jam tenka kelti jaunimo susidomėjimą lietuvišku darbu, paruošti renginius, kurie jaunimo tarpe populiarūs ir naudingi. Pvz. džiuginantis reikiškus yra tai, kad jaunimas pats paruošia kongreso žinias spaudai. Reikia pastebėti, kad jaunimas niekuomet nėra taip veikęs, kaip dabar. Antra, jaunimui tenka ugdyti lietuviškumą ir puoselėti lietuvišką kūrybą. Trečia, jaunimas turi pažinti savo kraštą. Pabrėžtina, kad į Lietuvą turime žvelgti kaip į "mūsų" o ne "tėvų kraštą". Reikia žadinti susidomėjimą, pažinimą, teikti savo kraštui pagalbą, o jei reikia, priimti ir iš jo pagalbą. Tik tokiu būdu išlaikysime reikalingą testinumą ryšiuose su Lietuva.

Pagalbiniams dalyviams tenka nemažesnės pareigos: organizuoti jaunimo judėjimą vietovėse, teikti kongresui lėšas, organizuoti vietines jaunimo šventes tiems, kurie negalės vykti į P. Ameriką, pagyventi Jaunimo Sąjungų veiklą, puoselėti liuanistines studijas ir talinti jų ruošoje.

Siūlyčiau atmesti posakį: "Jaunimas — mūsų ateitis!" Jaunimas yra aiški, reali dabartis! Integrali mūsų išeivijos dalis. Kur dingio tie, kurie buvo jauni prieš 15 metų, kai buvo ruošiamas pirmasis kongresas? Reikia būtinai remtis dabartimi ir siekti informacija ar kitomis priemonėmis kadaise buvusius veiklius vėl įjungti į lietuvišką gyvenimą, kad netaptų dingusia ateitimi ir grįžti į dabartį.

Informacija visuomenei

Vašingtone susiorganizavusi kongreso informacijos tarnyba gali šiame darbe atlikti svarbų vaidmenį. Iš JAV LB apylinkių pirmininkų susilaukta entuziastingo pritarimo kongresui, nors yra negatyvių pasisakymų visuomenėje. Didžiuma negatyvių ar apatiškų pasisakymų kyla iš netikamos informacijos apie jaunimo veiklą. Reikia stengtis išjudinti visuomenę, ją geriau informuojant apie jaunimo atliktus darbus, kurie rodo jų ryžtą bei pajėgumą.

Darbai po kongreso

Jaunuoliai, kurie nebus atstovais, turi įsijungti į visokeriopą kongreso ruošą. Kongresui praėjus reikės stiprinti Jaunimo Sąjungas ir tuo išlaikyti pasaulinę jaunimo jungtį. Reikės plėsti ir remti PLJS (Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos) Ryšių Centrą, kuris tapo svarbia jaunimo veiklos institucija. Pirmieji du kongresai išaugino naują jaunosios kartos spaudos bendradarbių kadra. Jaunimas dabar veikia su dideliu entuziazmu. Tikėtina, kad po kongreso tas darbas vyks tuo pačiu tempu ir gal net dar energingiau!

Pagrindinis PLB uždavinys

Didžiausias PLB uždavinys — tai finansų telkimas jaunimo kongresui. Lėšų telkimas susiduria su įvairiausiomis problemomis, kurių tarpe yra ir faktas, kad mūsų kolonijos pamazų nyksta, jų gyventojams, ypač profesionalams, skirstantis po visą kraštą. Šiuo metu LB veda įvairių profesionalų kartoteką, kreipiasi į juos, prašydama jaunimo kongresui bent \$25 aukos. Kraštams, kaip ir per antrąjį kongresą, yra paskirtos kvotos sumų, kurias kraštai turi surinkti. Pinigai bus panaudoti III PLJK atstovų kelionių išlaidoms, paskaitininkų kelionių bent daliniam apmokėjimui bei vienietų siuntimui į P. Ameriką.

Gediminas Mažeika, Washington, D.C.

ANTANAS SILEIKA, S. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas, dalyvauja diskusijose jaunimo suvažiavime Londone, Ont.

Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

NUOTYKIAI KELIAUJANT

Atėjus vasarai kyla klausimas, kur atostogauti. Nebesinori važiuoti su tėveliais Wasagone, traukia noras įieškoti nuotykių su draugais Kanados vakaruose.

Pernai, ilgai nelaikę, susitarė su draugu leistis Albertos link. Pralaidę porą dienų ir naktų traukinio vagonė, išlipome Jasper stotyje.

Siek tiek susipažinę su miesteliu ir pasistiprinę, iškeliavome parko link. Pasiekę stovyklavietę ir pasistatę palapinę, manėme ramiai pailsėti. Deja, taip nebuvo.

Pirmiausia mus aplankė elegantiški briedžiai — visai drašiai, nieko nebijodami, palengva grauždami žolę praėjo pro šalį. Buvo įdomu iš arti pasižiūrėti į šiuos gražius, didingus gyvulus. Antras vizitas, kuris įvyko vidurnaktį, buvo blogesnis — netikėtai buvome pabudinti iš saldaus miego didelio triukšmo ir urzgimo. Pažiūrėję pro palapinės langelį, pamatėme didžiulę mešką, kuri traukė virvę ir bandė numesti mūsų medyje pakabintas maisto atsargas. Kol

mes išdrįsime išeiti į lauką jos vyti, meška spėjo nusinėsti giliau mištapu su visu maišu. Mūsų buvo mamos paruoštų skanėstų, o labiausiai mėgstamiausios "salamai" dešros, kurios neteko net paragauti. Likusi laiką teko maitinti vien dėžucių maistu, nes "svečiai" lankėsi kas naktį.

Laikas Jasper parke bėgo greitai. Apylinkės labai gražios, oras buvo gražus, tik šaltas. Lapijoje amžinai snieguotais kalnais, plaukiojame guminiiais laiveliais srauniomis upėmis ir nepajutome kaip bėgo išpužčių pilnos dienos. Naktys dažniausiai buvo neramos dėl nuolatinio nelauktų "svečių".

Namo teko grįžti lėktuvu, tai buvo maloni staigmena.

Taip ir pasibaigė pirmoji kelionė su draugais. Romas Lėdas

PLUMBING and HEATING J. LISASUKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

S. Amerikos lietuvių jaunimo veikėjų suvažiavimo dalyviai Londone petraukos metu

Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Gabija Juozapavičiūtė ir Ramutė Birgelytė, talkinamos kolektyvo

Lietuvių kalba -- raktas ar kliūtis?

Šio rašinio pavadinimas paimtas iš Romo Sakadolskio straipsnio "Kalba — raktas ir kliūtis". Pakeičiau tik vieną žodėlį ir išėjo "Kalba — raktas AR kliūtis". To vieno žodelio pakeitimas priklauso nuo mūsų pačių norų, motyvacijos, apsisprendimo. Norėtūsi, kad lietuvių kalba visiems taptų raktu, o ne kliūtimi.

Nuo suvažiavimo Ročesteryje kirpau ir rinkau visus straipsnius bei žinutes apie jaunimo kongresą. Gegužės mėnesio pradžioje, dviejų dienų laikotarpyje, suskirsčiusi paeilui iškarpa, perskaičiau viską, kad galėčiau pilniau įsijausti, susipažinti, pajusti III jaunimo kongreso ruošos dvasią, kryptį, raidą. Idomu pastebėti, kad kaip ir kitiems klausimams pakartotinai keliama, įvairiais būdais nagrinėjami. Vienas jų — lietuvių kalbos mokėjimas ir jos vartojimas.

Iš perskaitytų straipsnių darau šias išvadas: 1. stipriai rūpinamasi lietuvių kalbos mokėjimu ir jos vartojimu išeivijoje; 2. pakartotinai keliama, kad esame perdideli pesimistai lietuvių kalbos išlaikymo klausimu; 3. pastoviai nevertuojantys lietuvių kalbos pergytą našumą ir nuostolius — su jais nustojama bendrauti, nebepalaikomas kontaktas; 4. sielojamasi, jog daugelis tautiečių nesupranta savos kalbos reikšmės ir todėl neprisiideda prie kalbos išlaikymo ir padeda jai greičiau išnykti.

Iš minėtų straipsnių esu sudariusi vaizdą, kad jaunimo kongreso darbuotojų eilėse yra gyvas susirūpinimas bei noras sustabdyti tą kalbos nykimą, ypač atstovų tarpe. Jaunimo kongreso gyvybės liepsnelė, pagrindinis variklis yra lietuviybė. Visus rengėjus, atstovus jungia lietuviybė. Toji ugnelė, kuri dega mumyse, toji vertybė, kurią mes branginame, yra lietuviybė. Ši vertybė mus suburia, o kalba yra jos išraiška. Lietuvių kalba duoda mūsų tautai savitą balsą. Matome, kad P. Amerikos jaunimo lietuviybės liepsnelė yra pakankamai stipri, nors jos išraiška kalba yra žymiai susilpnėjusi. Lietuviybė — si, kalba — no!

Kaip mes į tai reaguosime? Žinoma, kad kongresą rengia III-IV kartos lietuviai, kurių tik mažas nuomintis gerai ir laisvai kalba lietuviškai.

1. Mes galim tuo nusivilti, galim būti neigiamai paveikti, tačiau žiūrėkim atviromis akimis. Ši padėtis turėtų mums priversti galvoti, o ne aimanuoti.

2. Padarykime sąžinės sąskaitą: ar Pietų Amerikos jaunimo būklė mums parodo mūsų pačių ateitį (plg. R. Lukoševičiūtė)? Jei taip, žiūrėkim, ar negalim panaudoti šio kongreso patyrimų sustiprinti savo apsisprendimų ir ryžtų išlaikyti lietuvių kalbą.

3. Turim progos reaguoti pozityviai: a. ką mes patys galim išmokyti kongreso metu? b. ką mes galim duoti P. Amerikos jaunimui?

Nuvykę į P. Ameriką, ar paliksime išpušį, kad esame pranešni? Ar nusileisim silpnai kalbančiam tenyškiam jaunimui iš draugiškumo (kaip čia dažnai darom)? Ar gal galime juose įkvėpti didesnį norą tobulinti lietuvių kalbą, suprasti jos svarbą ir naudą, matyti jos tarp tautinių vaidmenį? Mūsų įtaka gali būti palaidi: pokalbiuose, pranešimuose, raštuose, draugavime. Nepadarysime jokios įtakos ir patys mažai ką laimėsime, jei iš anksto nepasijūsim, kur mes patys stovime lietuvių kalbos mokėjime bei vartojime.

Mes žinome, kad žmogus atsiduria vienoj ar kitoj grupėj, bresdamas savo šeimos ir aplinkos įtakoj. Bet dabar mes visi esame jau subrendę ir, nežiūrint kaip ir kur augom, kokių būdu mūsų lietuviybės supratimas išsivystė, dabar viskas yra mūsų pačių rankose — tautinis mūsų susipratimas ir lietuvių kalbos branginimas priklauso nuo mūsų pačių sąmoningo apsisprendimo.

Sąmoningas apsisprendimas vartoti lietuvių kalbą kiekviena proga gali mums tapti raktu ir veiklesnį lietuvišką gyvenimą, ir pilnesnį lietuviybės išlaikymą, ir giedresnę išeivijos ateitį.

Dr. J. Girmius savo straipsnyje 1971 m. "Aiduose" yra pastebėjęs, kad mūsų tarpe yra nemažai "pusinių" lietuvių, t.y. tokių, kurie grąbistosi lietuvių kalboje, stokoja tautinio susipratimo ir patriotiško nusistatymo. Mes tokių visi pažįstam ir gal net save galim įrikuoti į jų eiles. Dėl šių reikšminių kaip ir kalbos mokėjimo, kuris visai nesupranta angliškai.

8. Kalbėdamas neskubėk, nes per skubėjimą ir norą greitai išmokyti darai žalą savo kalbai — išmoksi tik takti pusiau.

Ar svarbu mokėti kalbą, kad išlaikytume lietuvišką kultūrą? Pažiūrėkim konkrečiau ir darykime savo išvadas. Stai du pavyzdžiai.

1. Daug sunkumų turi P. Amerikos lietuvių jaunimas kongreso ruošoje vien dėl nepakankamo kalbos mokėjimo. Jei mokėtų lietuvių kalbą, būtų lengviau. Juk yra vadovėliai, knygos, laikraščiai. Jei mokėtų lietuvių kalbą, nereiktų prašyti pagalbos. Aiškiai suprantame, kad P. Amerikoje kova už būvį yra sunki ir dėlto nelieka laiko kultūriniam augimui.

2. Pažiūrėkim į mūsų Lietuvos vyčius. Jų yra tūkstančiai: organizuojasi, turi savo renginius, minėjimus, suvažiavimus, namus puošia lietuvišku menu. Jie yra pasisavinę kultūros paviršių, bet jos gėlmė lieka neprieinama. Kodėl? Nes neprieina prie lietuviško šaltinio — rašyto žodžio, kuris atskleidžia tautos istoriją, kultūrą, dvasią. Vyčiuose matome rusenanciją lietuviybėje, kuri tačiau į tikrą tautinį susipratimą pilnai neijsiliepsnoja, nes be kalbos kultūrinis augimas sustoja ir lieka tik smagus pramoginis bendravimas.

O kokia kalbos mokėjimo pasekmė veikloje? Su kiekviena kolonija, kitoks atsakymas, ar visi turime spręsti pagal savo aplinką. Jei ką darom, turėtume daryti iš įsitikinimo, kad tai: pirmą, būtiną, antrą, reikalingą, trečią, naudingą, ketvirtą, malonų.

Toks sprendimas veikti yra pasekmė gilaus reikalo pažinimo. Veikla, kad būtų veiksminga, turi turėti tikslą, kuris veda į pastovias pasekmes.

Sesuo Ignė Marijošiūtė

Anapus tamsos

Sėdžiu prie krosnies, Liepsnos apšviečia kambarį. O kambarys — tamsus ir šaltas... Skausmo jau nebėra, viltis pripildė žaidas. Atvėriau savo širdį, pajutau meilę, draugystę. Galui ir aš dabar duoti — duoti šviesai tamsai, kurie paklydę, liūdni, vieniši, skausme...

LIOLITA BUROKAITE

VINCAS KUDIRKA IR VASARIO 16

Pirmąją premiją laimėjęs rašiny Toronto Augštesniųjų Lituanistinių Kursų konkurse, kuriam premijas paskyrė VI. Pūtvio šaulių kuopa

Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio mėnesį Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje. Iš tėvo Vincas paveldėjo tvirtą būdą, savarankiškumą ir atkaklumą. Iš motinos jis paveldėjo tvirtą palinkimą į meną, stiprų pasakotiko talentą, gerą klausą ir palinkimą piešti. Būdamas dar mažas, Vincas skaitė A. Mickevičiaus, Kraševskio, Syromklos ir kitų lenkų rašytojų kūrybą. Šie raštai darė Vincui didelę įtaką. Jis buvo daug skaitęs ir su tvirtais įsitikinimais baigė šeštąją klasę. Įstojo į Seinų kunigų seminariją. Čia buvo prievarta tėvo atsiustas. Dvejus metus Vincas mokėsi seminarijoje. Nepaklausęs tėvų, Vincas išėjo iš seminarijos ir įstojo į septintąją klasę Marijampolės gimnazijos. Jis išsiskyrė iš visų vaikų savo literatūriniais gabumais. Pradėjo leisti satyros bei humoro laikraštį "Klamstvo" (Melas). Visa gimnazija jį skaitė, nors buvo uždraustas. 1881 m. Vincas baigė Marijampolės gimnaziją sidabriniais medaliais. Vincas toliau siekė mokslo universitete. Jis įstojo į Varšuvos un-to istorijos-filosofijos fakultetą, tačiau po metų perėjo į mediciną. Baigęs mediciną, Vincas įsigijo savarankišką profesiją. Nors buvo gydytojas Lenkijoje, vis dėlto negalėjo visiškai nusisukti nuo Lietuvos. Gyvendamas Lenkijoje, jis įsitikino, kad lenkai daug kuo skiriasi nuo lietuvių. Vincas buvo gero kai sulenkėjęs, bet jo siela buvo lietuviška — jis mėgo viską, kas lietuviška. Vasaros metu jis skubėjo į Lietuvą pabūti jos gamtoje ir pabendrauti su jos žmonėmis.

Atėjo laikas Vincui įrodyti savo meilę Lietuvai. 1883 m. buvo išleistas laikraštis "Aušra". Nuo to laiko Vincas drąsiai įsijungė į lietuvišką veikimą, "iš kurio anksčiau buvo net šaipės". "Aušra" jį paskatino žengti drauge su tautiškai bei kultūriškai abundancia Lietuva ir net vėliau jai vadovauti. Čia ir buvo didžiausias skatinimas, kuris subrandino Vincą tikru lietuviu. Nuo to laiko Vincas darė viską, ką tik galėjo, Lietuvai.

Taip apsisprendęs, Vincas pradėjo rašyti straipsnius, kurie atspindėjo jo galvoseną. Jo straipsniai lietė Lietuvos tautinius, visuomeninius, kultūrinius ir ekonominius klausimus. Jis rašė poeziją, kuri buvo diktuojama ne juosmo, bet proto: "Jis dėsto juose tautai siektinus idealus, ragina prie darbo (Varpas), siekti idealų, neišsidažinti jų dėl trupinio aukso, gaudaus valgio šaukšto (Labora), jam didis tas, kuris savo gyvybę aukoa artimui laimę teikti, prieš kurį pasaulis klaupias dėkodamas, bet ne iš baimės". Čia ir yra visa tai, ko Vincas nori. Jis nurodo žmonėms, kas siektina, norint išsilaisvinti iš rusų. Matydamas rusų niekinamą Lietuvą, jis skelbia, kad ji turi tapti "gyvumo hidra, kuriai nukirtus galva, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta".

Didžiausias darbas, pasiekiantis daugumą žmonių, buvo jo leidžiamas "Varpas" (1889-1905). Vincas pamatė, kad "Aušra" sustojo ir kad lietuviams pradėjo trūkti kovingumo. Todėl 1889 metais Kudirka, Varšuvos ir Maskvos lietuvių studentams padedant, pradėjo leisti mėnesinį laikraštį, kuris vedė Lietuvą į išsilaisvinimą — nepriklausomybę. Tas laikraštis turėjo didelę reikšmę Lietuvai ir jos atečiai.

"Varpas" pradžioje stengėsi pažinti lietuvių ir jų gyvenimą. Vėliau buvo leidžiamas "Ūkininkas", kuris rodė gerąsias ir blogąsias gyvenimo puses, ir "Naujienos", kurios stengėsi duoti lengvus straipsnius, visai neliudamos politikos. "Varpas" laikėsi principo, kad lietuviai turi pasitikėti savimi ir dirbti, nelaukdami jokių politinių atmainų. "Varpas" taip pat nagrinėjo Lietuvos ekonomiką, nes tikėjo, kad tauta galės greičiau išsivaduoti iš svetimųjų globos tik ekonomiškai ir kultūriškai sustiprėjus. Jis nuolat ragino kovoti su priespauda ir prieintis rusų valdžios prievoloms. "Varpas" skatino lietuvių pasiraityti rankoves ir pradėti rimtai kovoti prieš rusus.

Antras didis Kudirkos darbas yra parašymas Lietuvos himno. Šis himnas 50-tyje žodžių išreiškia kondensuotą programą, kuria remiantis reikia atgauti Lietuvos nepriklausomybę. Pirmieji žodžiai aiškina, kad Lietuva yra didvyrių kraštas. Tai suartina žmones su praeitimi ir semia dvasinę stiprybę iš praeities. Žmonės turi dirbti tėvynei, ne tik sau. Kiekvienas lietuvis turi padėti kitiems lietuviams kovoti už tėvynę. Pagaliau himnas skatina lietuvius susijungti ir vieningai siekti laisvės. Kudirka pats parašė melodiją ir žodžius. Jis labai reitai išgarsėjo po visą Lietuvą. Buvo įdėta daug darbo. Vincas bandė sustiprinti Lietuvą. Jis tai ir padarė.

Vincas nebuvo sveikas. Jis jaunas mirė (1899). Jei jis būtų pagyvenęs dar 30 metų, jo sąjones būtų išsipildžiusios. Lietuva 1918 m. vasario 16 d., išsilaisvinusi iš priešų, pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Vincas dėdėjo daug darbo ir buvo gerai žinomas visoje Lietuvoje.

Tas miestas, kur Vincas gyveno — Sakiai, dabar žinomas kaip tautinio atgimimo miestas. Vincas Kudirka vadovavo Lietuvai iki pat mirties. Bet ir po mirties jo darbas nesustojė. Kiti lietuviai, jį tęsdami, iškovojė nepriklausomybę.

Tomas Senkevičius

Žinių žiupsneliai

• LITUANISTINĖ STUDIJŲ SAVAITĖ bus rugpjūčio 11-23 d. d. Loyola of the Lakes jėzuitų patalpose, keliolika mylių nuo Kent State universiteto, Ohio valstijoje. Stovyklų kaina — \$95. Registracijos dabar: PLJS Ryšių Centras, 2422 West Marquette Road, Chicago, Ill. 60629, USA. Telefonas: 312-476-0601.

• PARUŠTA STUDIJINĖ KONGRESO anketa, kurioje studijuojamos lietuviško jaunimo nuotaikos, lyginant jaunimą nuo pat pirmojo kongreso 1966 m. Kanados Jaunimo Sąjungos tarybos nariai vasarą bei rudens anketais patins jaunimo tarpe. Anketos gaunamos: Studijinės Anketa, LWYA Communications Centre, 2422 West Marquette Road, Chicago, Ill. 60629, USA.

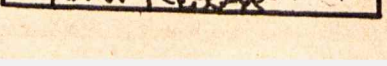
• KONGRESO REGISTRACIJA. Visi vykstantieji P. Amerikon š.m. Kalėdų metu privalo iki spalio 1 d. užsiregistruoti (jaunimas, svečiai, vyresnieji). Registracijos mokesčiai: svečiams — \$5; jaunimui užsiregistruojantis iki spalio 1 d. — \$2, registruojantis po to — \$5. Registruoti galima per KLJS valdybą: 102 Bedford, Toronto, Ont., Canada, M6S 3B1. (Tel. 416-799-7051) arba per KLB valdybą: 175 Parkside Drive, Toronto, Ont., Canada. Tel. 416-534-1274.

• IŠVYKA P. AMERIKON pradedantis gruodžio 20 d. ir baigsis 1976 m. sausio 10 d. Truks 23 dienas. III PLJK programa prasidės gruodžio 20 d. stovykloje netoli Buenos Aires, Argentine, ir truks iki 1976 m. sausio 7 d. Sao Paulo, Brazilijoje. Po kongreso numatyto ekskursijos po įvairias vietas: Rio de Janeiro, Iguaçu kriokliai, Ouro Preto, Santos, Campos do Jordan. Nedalyvaujantys

jaunimo kongrese turistai galės dalyvauti specialiai jiems sudarytose ekskursijose po Argentina, Urugvajų ir Braziliją. Ekskursijų skaičius priklauso nuo į jas užsiregistruojančių skaičiaus. Visais išvykoms reikalingas krepšinis: III PLJK išvyka, 4428 So. Rockwell, Chicago, Ill. 60629, USA.

• NUMATYTA KAINA P. AMERIKON, keliaujant lėktuvu su ekskursija iš Chicago ir atgal, yra \$570 (įskaitant kelionę laivu iš Buenos Aires iki Montevideo). Prie šios sumos dar prisidėti maisto, ekskursijų, nakvynės (neapsistojant pas lietuvių) išlaidos.

• KONGRESO INFORMACIJA APYLINKĖSE. Smulkias informacijas visais jaunimo kongreso bei išvykos reikalais gauna apylinkėse Bendruomenės valdybos ir III PLJK atstovai. Visuomet galima pas juos kreiptis informacijai. Kanados atstovais yra išrinkti: Toronto — Algimantas Cepas, Andrius Gaputis, Gabija Juozapavičiūtė, Gediminas Kalinauskas, Jūratė Šeškutė ir Donata (Nukelta į 7-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BAUSMĖS UŽ "KRONIKĄ"

Kaltinamų už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" bei religinių knygų spausdinimą bei platinimą teismas įvyko 1974 m. pabaigoje, tačiau žinios apie jo eigą ir paskirtas bausmes pasiekė laisvąjį pasaulį tik pastaruoju metu. Pagal "LKB Kronikos" 13 nr., spausdintą "Drauge" 1975. VII. 11, kaltinamiesiems paskirtos šios bausmės: P. PETRO- NIUI ketveri metai laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo kolonijose; P. PLUMPAI — aštuoneri metai laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo kolonijose; J. STASAIČIUI — vieneri metai laisvės atėmimo; V. JAUGELIUI — dveji metai laisvės atėmimo, atliekant bausmę bendro režimo kolonijose; A. PATRIUBAVIČIUI — vieneri metai ir vienas mėnuo laisvės atėmimo. Byla dar neužbaigta — Saugumo izoliatorijai dar laukia teismo JUOZAS GRAZYS ir NIJOLĖ SA- DŪNAITĖ.

MIRĖ V. MOTIEKA

Vilniuje liepos 6 d. mirė sovietinės armijos atsargos plk. Vladas Motieka. Velionis buvo gimęs 1903 m., baigęs Lietuvos karo mokyklą, augtųjų kursų generalinio štabo skyrių. Sovietams okupavus Lietuvą, dirbo Raudonosios Armijos XXIX teritorinio korpuso štabe, lankė karininkų kursus Solnečnogorske, buvo dėstytoju Omsko karo mokykloje. 1942-44 m. įsijungęs į XVI divizi- ją, kuri buvo vadinama lietuviška, nors dauguma karių sudarė nelietu- viai, buvo paskirtas jos štabo virši- ninku, vėliau — pulko vadovu, divi- zijos vado pavaduotoju, sovietų 50. tjos šaulių divizijos vadu. Kom- partizion įstojo 1943 m. Baigęs divi- zijos vadų kursų Frunzės karo aka- demijoje 1948 m., Raudonojoje Ar- mijoje tarnavo iki 1950 m. Grįžęs Lietuvon, 1950-64 m. dirbo dėstytoju Kauno ir Vilniaus aukštosiose mo- kyklose, nuo 1964 m. iki mirties — augstojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijoje. Jo nuopelnus Sovietų Sąjungai liudija net 32-jų žymiausių partiečių pasirašytas ne- krolagos. Palaikai buvo pašarvoti Vilniaus įgulos karininkų namuose, palaidoti Antakalnio kapinėse lie- pos 9 d.

ZEMAIČIŲ FESTIVALIS

Platiuosese įvykęs jau XIII Zema- čių festivalis buvo pradėtas tarpres- publiškai meninių nuotraukų para- da, tradiciniu "kermošium" ir už- baigtas koncertais. "Kermošium" vi- sus linksmino Palangos Juzė, Telsių Plumpius, Raseinių Magdė, Zemaitės sukurta Vingių Jonas. Koncertine programa atliko Aloyzo Kočičiaus va- dovaujamą Vilniaus radiojo ir tele- vizijos lengvosios muzikos orkestras su solistais, plungiškių vyrų, mote- rų, vaikų ir mišrūs choral, Plungės rajono kultūros namų tautinių šokių grupė "Suvertukas". Kaip ir visi to- kie šios vasaros renginiai, festivalis oficialiai buvo skirtas sovietinės per- galės prieš Vokietiją trisdešimtme- čiui ir Lietuvos okupacijos 35-mečiui.

PARTIZANŲ STOVYKLA

Adutiškio miške, švenčionių raje- ne, atstatoma sovietams tarnavusių "Vilniaus" būrio partizanų stovyk- la. Tai būsiąs ištisas žeminių ir pa- lapinių miestelis. Restauratoriams patarimus teikia sovietų "divyvirii" tituluojamas S. Apyvala. Švenčionių centre yra pastatytas paminklas so- vietams partizanavusiems komjauni- mo vadovui V. Kudabai. Sovietų par- tizanų švenčioniškiams bei jų sve- čiams taigpi primena prie miesto suplitas šlovės piliakalnis ir pamink- linis akmuo Gervėzerio pakrantėje.

St. Catharines, Ont.

SESES SAULĖS rengia gegužinę Henley Island, "Old Boys Club", kur buvo Kanados šaulių rinktinės suvažiavimas ir Niagaros pusiasalio Lukšio šaulių kuopos vėliavos šven- tinimas. Pernai gegužinė įvyko klubo "Giedraitis" šaudykloje, vadovau- jant DLK Algirdo kuopos šaulėms. Šiais metais gegužinę ruošia Lukšio kuopos sesės šaulės su vyrų šaulių talka. Kadangi gegužinė jėjo į tradi- ciją, tai kitais metais ji įvyks kitoje vietoje. Siemet gegužinei vieta rin- kinta nepaprastai graži. Yra puiki salė, jei pasitaikytų nepalankios oras. Bus gera muzika ir kiti įvairumai. Visus maloniai kviečiame iš JAV ir Kanados vietovių atvykti į sesių šaulių rengiamą rugpjūčio 17, sek- madienį, 1 v.p.p., gegužinę. Važiuoti iš Toronto QEW iki Martendale Rd., sukti į dešinę, įvažiavus į Marten- dale Rd., sukti į kairę ir važiuoti iki Lakeshore Rd., sukti į dešinę ir už poros blokų matysite rodyklę į ge- gužinę. Iš Niagara Falls — QEW, privažiavus Martendale Rd., sukti į dešinę ir važiuoti kaip augščiau nu- rodyta.

RENGĖJOS

KLB ST. CATHARINES APYLIN- KES visuotinis susirinkimas įvyko liepos 6, sekmadienį, tuoj po pamal- dy. Svarbiausias klausimas buvo mū- sų jaunimo atstovės kelionė į trečią- jį pasaulio lietuvių jaunimo kongre- są. Vykti sutiko Daiva Setikaitė. Tai didelis šios puikios lietuvišės užsi- mojimas. Kaip tas kongresas įvyks, jei jaunimas ir ji nevažiuos? O kelio- nei reikia, palyginti, daug pinigų. Susirinkime nutarta vienu aukų są- rašu rinkti lėšas atstovės kelionei, o kitu — bendrai kongreso paramai. Pavergtų tautų organizacijos veik- los apžvalga padarė apylinkės pirm. J. Sarapnickas, teigiamai įvertinda-

ANT MASKVOS KURPALIO

"Tiesos" 143 nr. pranešimu, Sovie- tų Sąjungos istorijos institutas VII- niuje surengė baltiečių istorikų pa- sitarimą, kuris buvo skirtas "tarybi- nių Pabaltijio respublikų tautų isto- rijos nuo seniausių laikų iki mūsų dienų ruošimo klausimams". Prane- šimą apie tokio regioninio veikalo planą bei pagrindinius principus pa- darė Sovietų Sąjungos Mokslių Aka- demijos istorijos instituto direkto- rius A. Narocnickis. Apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorijos nagrinė- jamą minėtame veikalė baltiečių var- du pasiskakė Lietuvos MA istorijos instituto vadovas B. Vaitkevičius, Latvijos MA istorijos instituto vado- vo pavaduotojas A. Bironas ir Esti- jos MA istorijos instituto vadovas K. Sijlivaakas. Pasiruošimus ant Mask- vos kurpalio užtęmpti Lietuvos, Lat- vijos ir Estijos istoriją liudija "Ties- os" pateikiami pasitarimo duome- nys: "Buvo pabrėžta, kad šiam veika- liui reikia suteikti probleminių isto- rinį-teorinį pobūdį, pagrindinių dēme- sį skiriančių istorinės patirties kovoje už Tarybų valdžios pergale ir socia- lizmo sukūrimą Tarybų Sąjungos Pabaltijio respublikose nušvitimui. Numatyta, veikalė, pabrėžė pasita- rimo dalyviai, būtina giliai atskleisti socialistinės revoliucijos ir socializ- mo statybos Pabaltijio tarybinės res- publiks bendrus dėsningumus ir ypatumus, išsamiau nušviesti visą šių respublikų tautų istoriją iš socialis- tinio internacionalizmo, tautų drau- gystės ir tarybinio patriotizmo pozic- ijų. Reikia plačiai parodyti Pabal- tijų tarybinių respublikų ryšių su rusų, baltarusių ir kitomis mūsų ša- lies tautomis istorija, nušviesti jų vaidmenį nacionalinio išsivadavimo judėjime. Labai svarbu, pažymėjo pasitarimo dalyviai, pasiekti, kad vi- sas veikalas atitiktų marksistinės- lenininės metodologijos principus, reikalaujančius gilaus ir nuoseklaus klasinio, partinio požiūrio į istori- nių įvykių ir reikšinių analizę, at- skleidžiant liudies masių vaidmenį istorijos procese. Planuojami tyrimai pagal pastarimo rekomendacijas tu- ri būti nukreipti prieš buržuazines nacionalistines tarybinių respublikų tautų istorijos koncepcijas, tame tarpe prieš "vieningos srovės" kon- cepciją, kuri neigia klasių kovą, prieš Tarybų valdžios kūrmosi ir so- cializmo statybos istorijos falsifikavi- mą buržuazinėje užsienio "soveto- logijoje". ... Vadovaujantis tokiais principais, visa Pabaltijio tautų isto- rija bus apversta augstyn kojom, o tai, matyt, ir yra pagrindinis Krem- liaus tikslas.

ALYTAUS VYNAS

Alytaus vyno gamyklą papildė nau- jas administracinis pastatas. Alytu- vė yra gaminamas aštuonių rūšių lie- tuviškas vynas, perpilstomas į bon- kas dešynių pavidalinę vynas, atsi- vežtas iš kitų respublikų. Laborato- rijos darbuotojai stengiasi, kad aly- tiškų vynas atitiktų skonio, spalvos bei visus kitus reikalavimus.

BOTANINIAI DRAUSTINIAI

Lietuovo priskaitoma apie 1.800 augalų rūšių, nevienodų savo gausu- mu. Nykstančiom rūšim saugoti yra steigiami botaniniai draustiniai. Jų dabar jau yra 25 su bendru 959 ha plotu, kurio 109,5 ha sudaro pievos, 783,5 ha — miškai, 34 ha — vande- nys ir 32 ha — pelkės. Merkio bo- taniniame draustinyje prie Nemū- no santakos saugojamas smėlinis eraičinas, kurio neturi net ir visa Sovietų Sąjunga. Kiti žymesnieji draustiniai: Nevėžio — Kauno raje- no, Jūros — Šilalės, Mituvos — Jur- barko ir Babrungo — Plungės raje- nuose. V. Kst.

mas tos org-jos darba. Išd. Z. Jaku- binas padarė pranešimą apie lėšas. Išdė šiuo metu yra per \$800. Susirink- timui pirmininkavo J. Alonderis. Ga- na gausus būrys tautiečių dalyvavo susirinkime, kuris praėjo gražiai ir darbingai.

PAVERGTŲ TAUTŲ posėdyje daly- vavo 12 įvairių tautybių atstovų. Su lietuvių atstovo papildymais ir pakeitimais buvo priimtas čekų pro- fesoriaus Viktor Fie paruoštas me- morandumas, kuris pasiūstas Kana- dos vyriausybei ir Jungtinėms Tau- tams. Tai raštas, nurodantis laisvų tautų politinius klyskelius bei rei- kalaujantis imtis žygių, kad Sov. Są- junga paleistų iš kalėjimų bei kon- centracijos stovyklų pavergtų tautų žmones, kad baigtų "savanoriškus" gabenimus ty tautų žmonių vergų darbams į Sibiją, kad nustotų perse- kioti pavergtų žmonių religinius bei tautinius įsitikinimus. Taigpi tame rašte prašoma nesudarinti jokių naujų tautarių su Sovietų Sąjunga, kol ji nesilaikys senųjų. Pasisakoma prieš betkokių pripažinimų dabarti- nių Europos sienų, nes jos yra at- siradusios karinės Sovietų Sąjungos agresijos dėka.

Ateityje lietuvių atstovo bus siūlo- ma šį gerai paruoštą memorandumą pasiusti visų pasaulio valstybių vy- riausybėm, papildžius naujais punk- tais.

LANKESI pas p.p. Norušius sve- čias iš Virginijos — elektros inžinie- rius Alfonsas Binbiris su žmona. A. Binbiris dirba didėleje elektros fir- moje, kurios reikalais neretai važi- nėja po Europą ir kitus pasaulio kraštus. P. Norušienė ir p. Binbirie- nės nepriklausomos Lietuvos laikais kartu mokėsi Biržų gimnazijoje. Kor-

Londoniškės "Baltijos" ansamblio nariai ir vadovai, dalyvavę Toronto tautybių savaitėje — Karavane. Iš kairės: A. Vyšniauskas, D. Chainauskienė ir M. Chainauskas — ansamblio vadovai, R. Villienė — choro dirigentė, J. Valaitis, S. Chainaitė

Laurus nuskinti betkas gali...

Su tautinės pareigos žemaičių atsiveikinus

Nebuvo jis nei Kanados, nei Lie- tuvos, ar lietuviškosios išeivijos pla- čiau žinomas veikėjas. Nebuvo jis mokslininkas, profesorius ar kurioje kitoje srityje pasižymėjęs žmogus. Tad kyla klausimas, kadėl aš noriu jam skirti šias spaudos taip bran- ginamas eilutes. Neseniai iš šio pa- saulio iškeliavo artimųjų ir draugų palydėtas Delhi apylinkėje gyvenęs ūkininkas, daug kam mielas padorus žemaitis (tai augšto įvertinimo že- matiškas terminas), buvęs nepri- klausomos Lietuvos kavalerijos pus- karininkis Justinas Laureckas. Kuo jis išsiskyrė iš kitų žmonių ir kodėl aš manau, kad jis yra vertas dau- giau negu tik įprasto laidotuvių ap- rašymo, kuris jau buvo paskelbtas spaudoje?

Jį teko pažinti iš pat jaunystės ir apie tą laikotarpį daugiausia ir no- riu čia išsiaiškinti. Labai jį vertinau todėl, kad jis buvo retai sutinka- mas žmogus — vienas iš tų, kurių yra mažiausia, kurie valstybei ir tautai yra labai reikalingi, kurių lemtingais atvejais daugiausia pasigendame. Paprastai žmonės mėgsta paimti tas pareigas, kurios yra ma- lonios ir lengvai įvykdomos, o sun- kias, pareikalaujančias didelės asme- ninės aukos, įvairiais išvedžiojimais stengiasi įpiršti kitiems, gį pavojui praėjus, vėl iš visų kampų pasipila cilė "patriotų" laurams nuskinti. A.a. Justinas buvo priešingos linijos žmogus — jis nemalonių pareigų skirstymą pradėdavo nuo savęs: "Aš čia jau esu ir kuo galiu būti lie- tuviškam reikalui naudingas? ... Aš jau einu ... pasiryžęs viskam, o kas dar gali man ateiti talkon?" Tuo at- žvilgiu Justinas buvo šviečiantis ir paskatinantis pavyzdys kiekvienam tėvyne mylinčiam lietuviui. Jis buvo nuosirdus praktiškas patriotas, tė- vynės labai skiriamas ne nieko ne- kainuojančias patriotines prakalbas, bet neribotą asmeninį auką, neiški- riant nė savo gyvybės. Sakydavo: "Na gi, vyrai, jei aš neisiu, jei pats neisi ir visi kiti neis, kas tą mūsų vargšę Lietuvę beapngis, negi sve- timieji ją pasirūpins? Yra lengviau sakyti patriotines kalbas, bet kal su- gaudes trimtas papraso gyvybės au- kos, tai dauguma tų "patriotų" pasi- traukia už kampo ir palieka tą par- eigą kitiems, lyg kitų gyvybė būtų mažiau vertinga, lengviau atsisako- ma."

Atlikęs pilietinę-tautinę pareigą, Justinas vėl kukliai pasitraukdavo į kasdieninę pilkumą, tapdamas vėl nežinomu piliečiu. Gį į kvietimą ko- kiam pagerbimui ar atžymėjimui at- sakydavo: "Čia jau netaip svarbu — laurus betkas gali nuskinti, tas sa- vanorių niekada nenukirsta. Svarbu yra eiti ten, kur savanorių trūksta, kur tenka sau gyvybę rizikuoti." Kad ir už labai pavojingos pareigos atlikimą jis niekada nieko nesitikė- davo ir niekada nežūrėdavo, ką tė- vynė jam duos, bet visada pasidomė- davo, kuo jis jai gali būti naudin- gas. Jis dalyvavo visuose nepriklaus- mos Lietuvos sąjūdiniuose jo gyve- namoje vietoje, eidamas atsakingas pareigas. Pavojaus atveju jis pats pirmas pasiūlydavo savo pagalbą. Kuo galedama jam talkindavo jo žmona Petronėlė.

Daugelio jis bus ilgai atsimena- mas kaip labai pareigingas, tvarkin- gas ir Lietuvių nieko negailėjęs tau- ras.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadi- nie nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait- galius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių paskolavimas. Kapitalas — virš \$6.000.000.

"TALKA"

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6% santaupas 7½% term. depozitus 1 m. 8½% IMAME UŽ: asmenines paskolas ... 12% nekiln. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468, 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510 • LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS metinis seimas įvyks rugpjūčio 19-21 d.d. Brooklyno vyskupijos kunigų seminarijoje: Cathedral College of the Immaculate Conception, 7200 Douglaston Parkway, N.Y. Tel. 112-631-4600. Jis bus susietas su JAV etninų kunigų atstovų suvažiavimu. Atskirą posėdį lietuvių kunigai tu- rės rugpjūčio 20 d., 12.30 v. Jame bus padaryti pranešimai apie centro valdybos darbus ir lietuvių kunigų suvažiavimą Romoje, o po to renka- ma nauja centro valdyba.

SIMAS KUDIRKA padėkos pobū- vį savo gelbėtojams bei rėmėjams surengė birželio 28 d. Locust, N.J., Rolando ir Gražinos Paegle namuose. Dalyvių buvo apie 120, kurių maž- daug pusė sudarė lietuviai. Jų tarpe buvo New Jersey sen. Harrison Wil- liams, Valstybės Departamento par- eiginas Bill Dias, radijo atstovas Barry Farber, "Reader's Digest" re- daktorius narys Ken Tomlinson, pa- dės straiptis apie S. Kudirką žur- nalo rugpjūčio laidai, JAV LB kraš- to valdybos pirm. J. Gaila ir kt. Su šiuo pobūviu žiūrovus supažindino CBS televizija, skaitytojus — "New York Times", "New York Daily News", "Boston Globe" dienraščiai, radijo klausytojus — B. Farber. Jo programos ištraukas transliavo ir lie- tuviškasis "Laisvės Žiburyš".

LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAU- DININKŲ SAJUNGOS konferencija įvyko liepos 5 d. Faustinos ir Mečio Mackevičių sodyboje prie Lockport, Ill. Konferencijos išvakarėse daly- viai papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susikaup- imo minute ir pačioje konferen- cijoje. Pranešimą apie Lietuvos lais- vimą papuošė gelėmis buvusio Lietu- vos prez. dr. K. Griniaus kapą, pri- šimindami jo mirties 25 sukaktį. Po pirm. G. Lazausko įvadinio žodžio ve- lionis taigpi buvo pagerbtas susika

Naujasis Eduardo Cinzo romanai "Raudonojo arklio vasara"

Eduardo Cinzo naujojo romano vardas "Raudonojo arklio vasara" skaitytą suintriuguoja iš karto. Klaus, kas tai per kūriny: ar tai bus siurrealistiškas žiurpų klaidėjimai, ar koks misingas plakatas, kokius dažnai mėgsta šių dienų pamaiviški rašytojai savo tuštybėms paslėpti? Tačiau pradėjęs skaityti romaną pamatai, kad įtaringi nuogastavimai neturi pagrindo: "Raudonojo arklio vasara" yra rimtas kūriny, kuriame beveik realistiškai autorius pasakoja apie vieno jauno (29 m.) chirurgo Stasio Dauginio vasarą, praleistą mažame Belgijos mieste (Ardėnų kalnuose), padedant vietiniam senam belgų gydytojui Roksui aptarnauti įvairius jo pacientus.

Taigi E. Cinzo romano tema pirmu žvilgsniu atrodytų net nebe nauja, nes į gydytojo pareigas rimtai (be Molière pajukos) bene pirmas Europoje buvo pažvelgęs prancūzų H. de Balzac dar XIX amžiaus pirmojoje pusėje. Lietuvių literatūroje gydytojas taip pat seniai nebe svečias, nes jau tautinio atgimimo laikais daug dėmesio gydytojui skyrė Marija Pečkauskaitė savo "Viktučėje" (1903 m.) ir J. Tumas-Vaižgantas savo "Pragiedruliuose" (1918 m.). Šių abiejų rašytojų vaizduojami gydytojai buvo ne tik savo profesijos pareigingai vyrai, bet taip pat žymios, šviesios asmenybės, daug pasitaravusios Lietuvai moraliniu, tautiniu, politiniu ir kitais atžvilgiais. Tiems rašytojams gydytojai atrodė lyg savotiški tautiniai pranašai.

Apie gydytojo idealistinę tarnybą Lietuvos žmonėms E. Cinzo "Raudonojo arklio vasaroje" negali būti nė kalbos: to romano pagrindinis veikėjas chirurgas Stasys Dauginis, visų vadinamas Staniju Dogeniu, tėra tik lietuvių angliakasių šeimos sūnus, nuo pat vaikystės užaugęs Belgijoje, ten išsėjęs augstuosius mokslus, ten pasireiškęs kaip gabus chirurgas ir ten įsigijęs gerų draugų, ypač gydytojų tarpe. Per visą romaną Dogenis nė karto nepripažįsta Lietuvos, nors ir rūpinasi savo gimdytojais, lanko sanatorijoje savo ligotą tėvą, sergantį sunkia silikozės forma; bet ar su juo gydytojas sūnus kalbasi lietuviškai, Cinzas skaitytojo nepainformuoja. Nors chirurgo Dogenio bespalviškumas tautybės atžvilgiu nuteikia neigiamai, tačiau to negalima pasakyti apie jį kaip žmogų ir gydytoją.

Dogenis kaip žmogus — įdomus dviem atžvilgiais. Pirmiausia tuo, kad jis nėra tik savo profesijos amatininkas, iš attonių gydytojų, sutinkamų "Raudonojo arklio vasaroje" (tikras gydytojų romanai!), jis vienas tėra jautrus socialinėms žmonių nelaimėms, nes drįsta kietai susirėmti su stambiu pramonininku, galingu miestelio meru (burmistru), kai pastebį šį pažeidinėjant socialinius įstatymus, išleistas darbininkų labui. Antra, gydytojas Dogenis ypač įdomus savo gilia vidaus drama, nes dėl nuomario arba epilepsijos, staiga pasireiškusios prieš pusmetį, jis nebegali eiti chirurgo pareigų, nors tai jam sudarė beveik gyvenimo prasmę.

Išbuvęs pusę metų psichiatro Lemreno klinikoje, Dogenis mėgino pagyventi kalnų vienatvėje, kad gantos prieglobstyje atsigautų nuo nuomario priepuolių, kurie jį sukrėsdavo iki beprotybės, kai haliucinacijų momentais dažniausiai iš sienos jį užpuoldavo raudonas arklys su ragu. Tačiau pasirodė, kad kalnų vienatvė jam buvo nepakaliama. Todėl Dogenis prisiglaudė mažame Ardėnų mieste, čia susipažino su vietiniu senu, labai humanišku, paprastu, viengungiu gydytoju Roksui, kuris jaunąjį chirurgą ėmė tėviškai globoti, o šis seną, pavargtantį gydytoją pavaduoti prie ligonių. Miestelio ir aplinkinių gyventojams Dogenis taip pat patiko, o mero dukė Mona jį net įsimylėjo. Siteje jam palankioje aplinkioje jaunas chirurgas pradėjo užmirti savo haliucinacijų priepuolių sukelta depresija, o dėl jaunosios Monos meilės jis pasijuto net laimingas. Tačiau po vieno pasimatymo, per kurį Dogenis pažada vesti tą mergaitę, grįžtant į namus pakilioje nuotaikoje, jį vėl užpuolė nuomario priepuolis. Dėl to jis pamiškęs išguldė visą naktį be sąmonės.

Sis pasikartojęs priepuolis

paskatino Dogenį nuvykti į Liežą pas jį gydžiusį psichiatrą Lemreną. Šiam jauno chirurgo psichinis stovis pasirodė labai įtartinas. Nenorėdamas išleisti iš savo aplinkos Dogenio, kad šis depresijos momentu nenusižudytų, Lemrenas suorganizavo gydytojų sąmokslą, į kurį įtraukė Dogenio seniau mylėtą kolegą, dabar gyvenančią, chirurgą Danieelę. Tuo laiku, kai Dogenis buvojo Danieelės tėvo — turtuolio rangovo triukšmingoje puotoje, senelis gydytojas Roksas, grįždamas iš ligonio, nebesuvaldė savo automobilio ir nuriudė jį į pakalnę. Gydytojo Roksio mirtimi po operacijos ligoninėje, kur jį nuvežė Mona, ir baigiasi "Raudonojo arklio vasara".

Tačiau pasilikta neaišku, ar branginamo Roksio mirtį chirurgas Dogenis sieja su savimi, ar jis pasisakius senelį gydytoją gelbėjusiai Monai, kad pats serga epilepsijos priepuoliais, ar jis atšauks pažadą vesti Moną, ar jį sutiktų tekėti už epileptiko, ar šis, Monos meilės paveiktas, negalėtų įveikti savo depresiją su polinkiu nusizudyti?

Sie klausimai čia keliama ne tik skaitytojo smalsumui patenkinti, bet ir pageidaujant išautasios stipresnės dramatinės įtampos paskutiniame romano trečdaly, kur pasakojamas ir vaizduojamas tretetas dienų, Dogenio praleistų Liežoje, lankantis pas psichiatrą, su juo dalyvaujant naktiniame lokale, su chirurge Danieele naktį lankant ligoninėje pažįstamus, su ja maudantis jos tėvo tvenkinyje ir pagaliau dalyvaujant jos tėvo gimtadienio margoje puotoje. Šios įvairios ir kartais smulkios scenos (pvz. važiuojant taksiu pokalbis su ispanišku šoferiu) nevienu atveju atrodo nereikalingos. Užuot išryškinusios chirurgo epileptiko skaudžią dramą, jų vienos arba išblasko (nes labiau tinka geltonosios spaudos mėgėjams), o kitos tiesiog nuvertina saikingą realistinį vaizdavimą. (Sakysim, vargiai kas įtikės, kad Dogenis vidunaktį lankytų klinikikoje gulinius savo pažįstamus ligonius, kad ir klinikos chirurgas Danieelis lydimas. Sunku taip pat įsivaizduoti, kad labai ankstyvą rytą, tik miestui bundant, Dogenis lankytų savo sergantį silikozę tėvą angliakasių sanatorijoje). Vietoje šių sunkiai įtikinamų scenų ir epizodų, vaizduojančių didmiesčio buržuazijos pramogą, būtų buvę daug svarbiau išaiškinti epileptiko Dogenio santykius su mero dukterimi, jautriąja Moną, kurios reikšmė vėl išskyla į romano pabaigą.

Juk ši būsimą socialinę asistentę — viena reikšmingiausių

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO SAVAITĖ

JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba rengia mokytojų ir jaunimo studijų savaitę š. m. rugpjūčio 10 - 17 dienomis Dainavos stovyklavietėje. Kanados lietuviai mokytojai ir jaunimas taip pat kviečiami dalyvauti. Registracijos iki š. m. rugpjūčio 6 d., atsiunčiant ir dalį stovyklos mokesčio, šiuo adresu: Pr. Karalius, 12470 Snow Rd. S. Newbury, P.O. Burton, Ohio 44021, USA. Tel. 216-834-4249. Mokestis: pirmas suaugusiam šeimos nariui — \$60, kitiems suaugusiems tos šeimos nariams — po \$30; studentams ir augstesniųjų mokyklų moksleiviams — \$30; vaikams iki 12 metų — \$15. Stovyklautojai turi atsivežti savo miegamąsias arba pakloides, pagalvėms užvalkalus ir antklodes. Kambarių paskirstymas bus "Baltųjų namų" salėje rugpjūčio 10 d. 12 v. Programa prasidės pamaldomis ir atidarymo posėdžiu apie 5 v.p.p.

Numatyta trejopa programa: mokytojų, jaunimui ir visiems. Mokytojų savaitės skaitys V. Mariūnas, A. Muliolienė, J. Plačas, Pr. Karalius, R. Cernius, dr. D. Tamulionytė (apie darbą su lietuviškai nemokančiais), St. Barzdukas, A. Balašaitienė, V. Kavaliūnas, V. Augulytė, F. Strolia, A. Mikulskis. Paskaitas visiems skaitys: kun. prof. St. Yla (apie vysk. M. Valančių), A. Mikulskis ir V. Kavaliūnas (apie M. K. Čiurlionį), prof. B. Mačiuka (okup. Lietuvos kaimo problemas), A. Mačiulaitė-Zerr (LB visuomen. reikalų tarybos darbas).

Jaunimo programoje numatyta: lietuvių kalbos pagilimo kursai (dėstys St. Barzdukas, J. Masilionis, V. Augulytė) ir tautinių šokių kursai (J. Matulaitienė

"Raudonojo arklio vasaros" personažų yra svarbesnė už gyvenančią Danieelę, kuriai nemažai vietos skyrė E. Cinzas. Viena, Monos ir Dogenio simpatijos santykiai sumegs į vienybę daugeli romano epizodų, kad jie neatrodytų palaidai suverti ant Dogenio atsiminimų vienos virvelės. Antra, — ir tai svarbiausia, — ji yra altruistinės, krikščioniškos meilės atstovė, šviesesnė už tėviškieji gydytoja Roksą pilku, smulkiu savanaudžių būry, kokį Cinzas yra sutelkęs savo romane. Jeigu autorius būtų iki galo išaiškinęs Dogenio ir Monos santykius, gal būtų pasirodė, kad ši būsimą socialinę asistentę su savo krikščioniška meile buvo pajėgęs už gydytojus kovoti prieš blogį, besireiškiantį nuomario ligos forma. O tai svarbu, nes "Raudonojo arklio vasaros" pagrindinė idėja yra tiek gydytojų kova prieš sveikatos priešin, tiek jų dažnas bejėgiškumas ligos atveju, jau nekaltant apie mirtį.

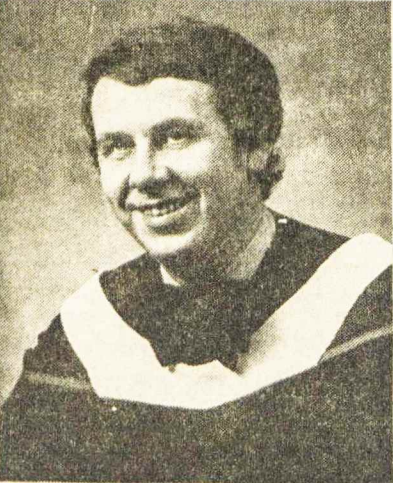
Juk gydytojų dauguma, išskyrus Roksą ir Dogenį, E. Cinzas romane vaizduoja smulkiais egoistais, abejingais skeptikais arba prašmatniais medicinos amatininkais. Tarp šitokių individų, tarnaujančių žmonėms, jautrioji Mona pasirodė visai kitokia. Savo širdies ir valios dvasiniais vaisiais — krikščioniška meile — ji galėjo daugiau, negu prašmatnūs medicinos specialistai. Mona buvo vienintelė, kuri savo meile ir pasiaukojimu galėjo gydyti Dogenio depresiją dėl tų raudonojo arklio persekiojimų, kurie jaunąjį chirurgą pradėjo kankinti po to, kai jis, stažodamas Niujorke, dėl smalsumo paragavo ty paslaptingų narkotikų, išreikšiamų LSD raidėmis. Dogenio atveju tie narkotikai yra lyg įgimtosios nuodėmės simbolis. Šio blogio šaknų Mona gal būtų nepajėgusi išrauti, kaip to nesugebėjo ne gydytojai, tačiau jos jautri širdis su ryžtu buvo pajėgi kovoti prieš Dogenio depresiją.

Šitoks blogio susidūrimas su pasiaukojančia meile būtų suteikęs E. Cinzo romanui gilesnę (gal net metafizinę) prasmę ir visai išblaskęs įtarimą, kad "Raudonojo arklio vasarai" turėjusi įtakos A. Skėmos "Balta drobė". Tada, knisantis iki blogio šaknų ir jo priešinuočių, gal būtų visai užmirštas klausimas, kiek lietuviui rašytojui tremty turi prasmės vaizdavimas svetimo gyvenimo iškarpos, kurią sudaro "Raudonojo arklio vasara".

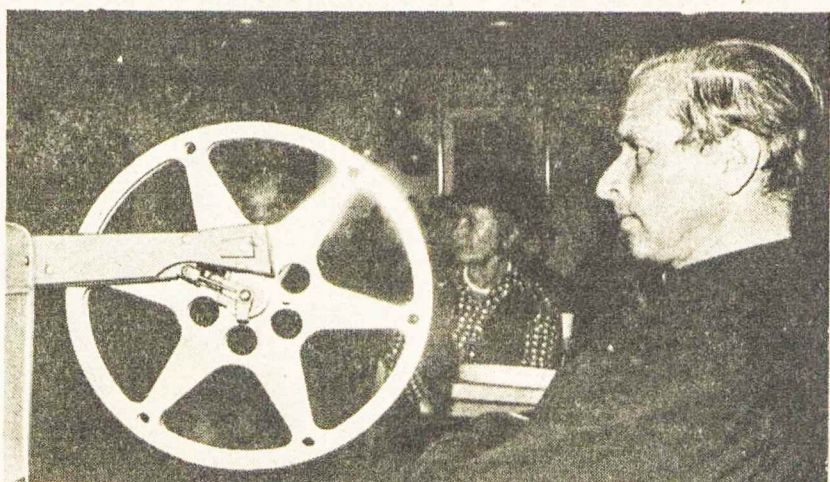
Eduardas Cinzas, RAUDONOJO ARKLIO VASARA. Romanas. Čikaga 1975 m. 312 psl. Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas, Petro Mikalajūno applanas.

nė ir G. Gobienė). Trumpą kankliavimo kursą dėstys O. Mikulskienė, dainavimą — muz. F. Strolia. Paskaitą apie literatūrą skaitys A. Balašaitienė. Bus simpoziumas tema: "Lietuvių kalbos vartojimas jaunimo tarpusavyje bendravime".

Atvykusieji stovyklon su šeimomis ras vaikų darželį, žaidimų namus bei įvairius užsiėmimus. Vakarinėm programom vadovaus I. Bublienė.

KESTUTIS GLENN LOWSON, sūnus M. D. Lowson, London, Ont., baigė Kanados Vakarų universitetą Londone, Ont., 1975 m. pavasarį laiba gairais pažymiais (honours) ir gavo bakalaurio laipsnį anglų kalbos ir dramos srityje. Nors jis yra anglosakų kilmės, jis buvo veiklus Londono ansamblio "Baltija" narys nuo 1966 m. Vėliau jis buvo Delhi, Ont., ansamblio "Palanga" mokytojas: vadovavo chorui ir tautinių šokių grupei. Šį rudenį jis pradeda dirbti kaip anglų kalbos mokytojas North Albion gimnazijoje Mississaugoje. Nuo 1975 m. rugsėjo pradžios jis apsigyvens Toronte. Kestutis tikisi ir toliau bendrauti su savo draugais lietuviais Toronte. Ten jis bandys rasti naujų pažinčių ir įsijungti į lietuvišką veiklą, kaip jis tai darė Londone. Sėkmės naujose pareigose!

Kunigas A. Kezys, SJ, nufilmavęs ir parodęs visuomenei rašytojos B. Pūkelevičiūtės filmą "Kalėdų sapnas". Be to, jis yra paruošęs ir kitokių dokumentinių spalvotų filmų

Nuotr. D. Vakarės

Mazurkevičių triumfas Otavoje

Kanados gimtadienio proga šia vasarą Kanados sostinėje vyksta "Festival Canada 75 — Multiculturalism". Šis Kanados federacinės valdžios globojamas festivalis prasidėjo birželio 20 d. ir truks iki rugpjūčio 2 d. Šešių savaitių laikotarpįje otavičiai, o taip pat ir didelis skaičius turistų iš kitų Kanados vietovių bei iš užsienio turės gerą progą pamatyti visą eilę parodų, sporto renginių, išgirsti koncertų ir kt. Muzikai, dainininkai, įvairaus žanro menininkai ir sportininkai, atstovaujantys visoms Kanados provincijoms, supažindins žiūrovus ir klausytojus su įvairiaspalve Kanados mozaika.

Klaidinanti informacija

Sio festivalio rengėjai liepos 12 d. koncertui pakvietė ir neseniai iš Lietuvos atvykusius pagarsėjusius smuikininkus Daną ir Yuri Mazurkevičius, pasaulinio garso smuikininko ir pedagogo David Oistrach mokinius. Vietinės Otavos spaudos puslapiuose pasirodžius pranešimams, kad koncertuos "classical Russian violinists", vieno Otavos lietuvių bendruomenės nario iniciatyva buvo imtasi žygių tą klaidingą informaciją patikslinti. Tuo pačiu buvo užsimota gerai pareklamuoti įvykiantį Mazurkevičių koncertą bei supažindinti Otavos visuomenę su Danos Mazurkevičienės - Pomerancaitės praeitimi.

Reklama spaudoje ir CBC

Turint gerus kontaktus su mums palankaus dienraščio "The Ottawa Journal" darbuotojais, buvo visai nesunku suorganizuoti smuikininkų pasikalbėjimą su laikraščio reporteriu. Pasikalbėjimo organizatoriai turė labai nustebintas, kai netrukus panašiams pasikalbėjimams telefonu pradėjo siųstyti ne tik kitų dienraščio reporteriai, bet taip pat ir CBC bei CKOY radijo stotys. Visi buvo suinteresuoti abiejų smuikininkų išvykimu iš Sovietų Sąjungos, o ypač Danos Pomerancaitės praeitimi.

Pasikalbėjime su CBC reporteriu Yuri Mazurkevič nušvietė sunkumus, susijusius su išvykimu iš Sovietų Sąjungos ir pabrėžė faktą, kad išvykimas iš sovietinės Lietuvos esąs lengvesnis, negu iš kitų sovietinių respublikų; esą valdžios pareigūnai Lietuvoje geriau supranta norinčiųjų emigruoti problemas ir todėl yra paslaugesni. Jis taip pat pabrėžė, kad Sovietų Sąjungoje praktikuojama didelė diskriminacija, liečianti ne tik žydus, bet ir visas kitas etnines grupes.

Dienraščio "The Ottawa Journal" trečiame puslapyje buvo įdėta didelė abiejų smuikininkų nuotrauka su aprašymu. Pasikalbėjime per radiją ir laikraščio straipsnyje buvo aiškiai pa-

abrėžta, kad Yuri Mazurkevič yra ukrainietis, o jo žmona Dana — gimusi Lietuvoje. Laikraščio reporteriams p. Mazurkevičienė pabrėžė savo dėkingumą jos gyvybę išgelbėjusiam operos solistui Kiprui Petrauskui ir jį išauginusiam lietuviškoje dvasioje. Sakėsi turinti du tėvus ir dvi motinas. Ji puikiai supranti, kad Kipras Petrauskas, jau slapta globodamas nacių okupacijos metu, rizikavo savo paties bei savo šeimos gyvybę.

Rečitalis Astrolabe teatre

Gavus tokią puikią reklamą, nenuostabu, kad istorinėje Otavos vietoje pastatytas atviras Astrolabe teatras šeštadienio vakarą susilaukė beveik 1000 klausytojų (ta vakarą Otavoje vyko šeši kiti parengimai!). Pirmoje rečitalio dalyje smuikininkai atliko Telemano "Canonic Sonata in G", Sphoro "Duo in F" ir Vivaldžio "Concerto Grosso in D" (pastarasis dalykas buvo su augštu jautrumu palydimas žinomo torontiečio pianisto Leo Barkino). Antroje dalyje visi trys atliko Mocarto "Concertante in D". Nors koncertas vyko atvira ore (retkarčiais, vėjui judinant gaidų puslapius, trukdė grojimui), pasisekimas buvo didelis. Puiki smuikininkų laikysena scenoje, ypač darnus susigromimas, geras instrumentų išbalansavimas, puiki technika bei sugebėjimas išgauti gražų smulko tembrą publikos buvo daugiau negu teigiamai įvertinti. Taip pat dėmesio vertas smuikininkų sugebėjimas tinkamai įsigyventi į grojamų kompozicijų stilių (Telemano ir Vivaldžio — barokas, Mocarto — klasicizmas, Spohra — romantizmas). Pasibaigus koncertui, publika ilgomis katėmis scenon iššaukė smuikininkus, kurie dar kartą parodė savo virtuozizmą. Skirstantis namo, iš klausytojų lūpų girdėjosi epitetai — "fantastic", "excellent", "superb" ir pan. Pirmadienio laidoje "The Ottawa Journal" muzikos kritikė Ruth Francis išspausdino plačią recenziją. Mazurkevičių rečitalį pavadindama "Violin duo a coup for Festival Canada". Tai buvo tikrai dėmesio vertas, augsto muzikinio lygio vakaras.

Tenka apgailestauti, kad esant vasaros atostogų metui, šis tik nedidelis skaičius Otavos lietuvių turėjo progos pasigėrėti mūsų Kipro augintinės jos vyro muzikiniais sugebėjimais. Reikia tačiau tikėtis, kad Dana ir Yuri Mazurkevičiai netolimoje ateityje vėl atvyks į Otavą, o gal net ir sutiks talkinti kokiame nors lietuvių ar baltiečių rengime. Šiuo metu abu smuikininkai yra išvykę Sveicariją, kur keturių savaitių laikotarpį duos 20 koncertų. Linkime jiems sėkmės! vip

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Feliksas Jucevičius, MENAS SPALVŲ IR FORMŲ ZAISME. Spausdino Immaculata spaustuve Putnam, Conn., USA. Išleista Montreale Šv. Kazimiero parapijos lėšomis 1975 m., 239 psl. Kaina — \$5.

Aleksandras Radzius, BALTA S MENULIO MIESTAS. Eilėraščiai. Viršelis ir vinjetės — Danguolės Stončiūtės. Išleido Mykolas Morkūnas 1975 m., 72 psl. Kaina — \$3.

J. Narūnė, MOSŲ ŽVIRBLIS. Eilėliuota pasaka vaikams. Ilustracijos — dalį. Zitės Sodeikienės. Leidėjas — PLB švietimo taryba. Kaina — \$1.20.

VIENAS IS REZISTENTŲ KARTOS — DR. PRANAS PADALIS. Iš kelių asmenų atsiminimų spaudai paruošė J. Brazaitis. Užsklandas piešė P. Jurkus. Išleido vėlionies bičiuliai. Atspaudė Tėvų pranciškonų spaustuve, Brooklyn, N.Y. 1974 m., 78 psl.

LAISKAI LIETUVIAMS, 1975 m. 6 nr. Religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Leidžia Tėvai žėjūnai, redaguoja — Juozas Vainys, SJ. Adresas: 2345 W. 56th Street, Chicago, Ill. 60636, USA.

Petras Maldeikis, MYKOLAS KRUPAVIČIUS. Viršelis — dail. Petras Aleksas. Išleido Lietuvių Krikščionių Demokratičiąją Sąjungą. Čikaga 1975 m., 493 psl.

Konstantinas Avižonis, RINKTINIAI RASTAI I. Bajorai valstybiname Lietuvos gyvenime Vazy laikais. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Roma 1975 m., 615 p.

Juozas Ginius, Magdalena Galdikienė, Leonardas Andreikus, Viktoras Vizgirda, Waldemar George, ADOMAS GALKIČIUS. Redagavo dr. Juozas Ginius. Išleido Magdalena Galdikienė. Dailininkas — V. Vizgirda. Spalvotų reprodukcijų foto nuotraukos — V. Maželis. Atspaudė Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Tiražas — 500 egz. Bostonas 1975 m.

SEJA, 1975 m. 1-2 nr. Išėina 4 kartus į metus. Tautinės demokratinės minties žurnalas. Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas, redaguoja Liudvikas Smulkštys, administratoria Juozas Urbelis. Adresas: 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

SEMINARA VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMUI gegužės 29 — birželio 1 d.d. surengė ateitininkai sendraugiai, vadovaujami pirm. dr. J. Norikio. Jam buvo pasirinktas Bad Woerishofenas, kur yra lietuvių klebono kun. A. Bungos vadovaujama vokiečių parapija ir lietuvių sielovados centras. Paskaitas skaitė: muzikos studentas Alfredas Hermanas — apie M. K. Čiurlionį bei jo muzikinę kūrybą, dr. K. J. Cėginskas — apie lietuvių išsivijimą ir krašto santykius, Arturas Hermanas — apie kultūros žadintoją ir rašytoją vysk. M. Valančių, svečias iš Otavos prof. dr. A. Paskus — apie dabartinio žmogaus psichologiją, A. M. Jurašienė — apie poetus Lietuvoje, J. B. Laučka — apie JAV lietuvių organizacijas ir J. Jurašas — apie Lietuvos teatrą. Diskusijose dėl ryšių su tautiečiais tęsėnėje aktyviai dalyvavo jaunimas. Jas papildė A. M. Jurašienė savo atsiminimais. Pasak jos, tautiečių iš užsienio visi labai laukė, bet nusiūlytė pradžioje pasirodžiusiais seniais, kurie niekuo nesidomėjo. Nauji vėjai padavėle su sportininkų atvykimu 1966 m., nes jie suprato ir teisingai įvertino pavergtųjų tautiečių pastangas bei laimėjimus. Tautinis samoningumas reikalauja padėti vieni kitiems. Diskusijų išvada: kelionės turi būti misijinio pobūdžio, o ne vien tik turistinės, nes turizmas šiuo atžvilgiu yra perdidelė prabanga. Kalbėdama apie poetus okupuotą Lietuvą, A. M. Jurašienė pasirinko savosios kartos atstovus, būtent, Jūditą Vaičiūnaitę, Vladą Šimkų, Marcelijų Martinaitį, Joną Juškaitį, Tomą Venclovą, Sigitą Gedą, Joną Jakštą, Antaną Drilingą, Gėdminą Astrauską, Vytautą Karalių, Ramutę Skučaitę, Violetą Palčinskaitę. Ji palietė jų lietuviškus bei nepasisekimus. A. M. Jurašienės teigimu, Lietuvos poetams turi didelės įtakos Vytautas Mačernis, Algimantas Mackus, vadinamieji išsivijusieji žemininkai. Jai yra daug kur tekę girdėti mintinai deklamuojant J. Aisčio posmus. J. Jurašas, kalbėdamas apie Lietuvos teatro kryžiaus kelius, daugiausia rėmėsi savo patirimi Kauno dramos teatre, kuri mums jau žinoma iš spaudos puslapių. Birželio 1, sekmadienį, Mišias seminaro dalyviams koncertavo vysk. A. Deksnys, prel. P. Celiešius ir kun. D. Valenti. Pamokslas Devintinių tema buvo kun. D. Valenti.

BALTIEČIŲ INSTITUTO Stockholmė surengto III baltiečiųjų studijų konferencijoje birželio 14-17 d.d. buvo perskaityta apie 70 referatų. Keturi jų buvo lietuvių: prof. dr. R. Misiūno — apie Baltijos ir Europos valstybių jėgų pusiausvyrą XVIII š., prof. dr. Liudos Alsen — apie XIII š. Schoendachto sukurta poemą "Der Litauer" ("Lietuvis"), prof. dr. V. S. Vardžio — apie socialinius pasikeitimus ir tautiškumą okupuotose Baltijos respublikose, dr. A. Geručio — apie Lietuviių diplomatinę tarnybą 1940-75 m. Pirmieji trys konferencijon buvo atvykę iš JAV, o dr. A. Gerutis iš Sveicarijos. Berno. Lietuviškas temas savo referatams buvo pasirinkę ir kairurie nelietuviai. Visus nustebinę japonų muzikologo dr. Ichito Kato referatas apie M. K. Čiurlionio dailės ir muzikos kūrybą. Lietuvių kalba gerai yra išmokę du profesorai: dr. Friedrich Scholz iš V. Vokietijos ir dr. Jan Peter Locher, sveicaras iš Berno ir Neuchatelio universitetų. Pirmasis savo referatui temą buvo pasirinkęs iš mūsų kalbotyros, o antrasis kalbėjo apie Simoną Daukantą. Sovietinė įtaka padavėle Haifos universitetui prof. dr. Abos Stražo referatas apie Lietuvos Tarybą 1917-18 m., nes jis ją apibūdino kaip okupuotinės vokiečių valdžios valios vykdytoją. Tokią versiją, kaip žinome, skleidžia kompartijos propagandistai. Dr. A. Stražas Izraelin yra atvykęs prieš pusantro metų iš Vilniaus. Keli lenkų ir vengrų mokslininkai atsiuntė savo referatus, bet konferencijoje nepasirodė, matyt, dėl Maskvos įsikišimo.

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBE Los Angeles, Calif., birželio 28 d. platoka pasisakytą rusų emigrantų leidžiamą ir redaguojamą žurnalą "Kontinental" reikalu. Kiek žinoma, iki šiol redakcija nėra pakvietusi nė vieno gyvo lietuvių rašytojo, mokslininko, kultūrininko bendradarbiauti. Siūlyta patiems lietuviams rasti būdų paklikti į to žurnalo puslapius. Pasikalbėta apie įvairių lietuvių poetų, rašytojų ir žurnalių liniją bei lygį. Nepamiršti ir latvių, estų rašytojai. Lietuviams žinomiausiu šiuolaikiniu latvių rašytoju pakartotinai minėtas Anslavs Egliis, estų — Arved Viiraldi. Susirinkimui pirmininkavo Bernardas Brazdžionis. Sekančią DMK pirmininku bus Bronius Budriūnas.

JAV LB SVIETIMO TARYBA jau gavo lietuvių tautos ir valstybės istorijos vadovėlio III dalies rankraštą, paruoštą talkos būdu. Jame nagrinėjami lietuvių santykiai su kaimynais ir tautinių mažumų gyvenimas Lietuvoje. Si vadovėlio dalis yra skirta XI skyriui arba VII klasei. Per sekančius metus numatoma paruošti vadovėlio IV dalį XII skyriui arba VIII klasei. Pirmąją šios dalies pusę sudarys kairiųjų Lietuvos istorijos faktų palyginamųjų apžvalga, antrąją — lietuvių išsivijusio vaidmuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui.

VILNIAUS PERSODINIMO problemas savo pirmajame seminare Vilniuje aptarė Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Gudijos specialistai. Kadangi nevisi organai imunologiniu požiūriu tinka jų laukiantiems ligoniams, buvo priimta imunologinio tipizavimo programa, keitimasis informacija, numatyti būdai organams pervažti. Minske jau buvo persodinti keturi inkstai, pasiūsi iš Vilniaus. Ateityje numatoma dar didesnis bendradarbiavimas tarp Vilniaus, Minsko, Rygos ir Tartu organų persodinimo specialistų. Bus keičiamasi organais, kurie imunologiskai geriausiai tinkami tų miestų ligoniams.

VILNIAUS PEDAGOGINIO INSTITUTO etnografinis ansamblis, vadovaujamas Marijos Baltrienės, mokslo metų užbaigai paruošė naują programą "Kviečiame gegužinėn", kuri atskleidė visų keturių etnografinių sričių folklorines senojo kaimo vakarųjų tradicijas. Ansamblių prieš dvejus metus suorganizavo lietuvių kalbos ir literatūros pirmakursiai, o dabar jis jau yra tapęs viso instituto meniniu vienetu. Vakaruosį programą žemaitiškais pasakojimais papildė N. Ročiūtė ir J. Buivydas, džiūksiais — A. Caplikaitė. Augštaičiams atstovavo "Sądūto tūto", suvalkiečiams — "Jaunimė mes buvom".

R. BERLYNO TELEVIZIJA sukūrė tenorui Virgilijui Noreikai skirtą 40 minučių spalvotą filmą "Autografas". Su Leipgo simfoniniu orkestru sol. V. Noreika jam atlieka arijas iš klasikinio operų — G. Puccini "Toscos", A. Cilea "Arlietės", G. Donizetti "Lucia di Lammermoor". N. Rimskio-Korsakovo "Sadko", A. Borodino "Kunigaikščio Igorio" ir M. Glinkos romansas. Filmas jis įjungė ir mūsų liaudies dainą "Aš išdainavau visas daineles". Pasikalbėjime sol. V. Noreika dėsto savo mintis apie lietuvių liaudies dainas, kamerinį dainavimą, skirtingas vokalinio meno mokylas. Šia proga jis dalyvavo ir "Aukšinės gaidos" festivalio kameriniame koncerte Dresdenė.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS ST. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudus
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (1. pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

CENTRO VALDYBOS RINKIMAI

SALFASS garbės teismas (pageidaujant centro valdybai, jos kadenčiai dar nepasibaigus), vadovaudamasis sąjungos statutu bei rinkiminiais nuostatais, skelbia SALFASS centro valdybos rinkimus.

Kandidatai į centro valdybą gali būti kiekvienas SALFASS narys, nenusikaltęs sportinės drausmės nuostatams, registruotas sąjungoje kaip sporto darbuotojas, kūno kultūros mokytojas, aktyvus sportininkas ar narys, rėmėjas, — nejaunesnis kaip 21 metų.

Kandidatus nominuoti gali: 1. SALFASS registruoti sporto klubai; 2. sporto apygardos; 3. neorganizuotos teisėtų rinkėjų grupės, surinkusios nemažiau kaip 10 teisėtų rinkėjų parašų savo siūlomam kandidatui ar kandidatų grupei nominuoti; 4. patys kandidatai ar kandidatų grupės, asmeniškai surinkę nemažiau kaip 10 teisėtų rinkėjų parašų savo kandidatūrai paremti; 5. nominuojamų kandidatų skaičius neribojamas. Kiekvienas kandidatas turi duoti raštišką sutikimą būti nominuojamam. Visi nominavimo kandidatų sąrašai prisiunčiami ne vėliau kaip 1975 m. rugpjūčio 15 d. SALFASS garbės teismui, c/o Pranas Berneckas, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ontario M6S 4H3, Kanada. Tel. 763-4429.

Tolimesnė balsavimo procedūra bus pranešta gavus kandidatų sąrašus.

Pranas Berneckas,
SALFASS garbės teismo pirmininkas
Sigitas Krašauskas,
SALFASS garbės teismo sekretorius

Aušros sporto klubo golfo turnyras bus rugsėjo 2 d., 11 v.r., Royal Downs aikštėje (prie 90 kelio, netoli Utopia miestelio). Visi žaidėjai ir žiūrovai kviečiami atsilankyti.

Golfininkams. Rugpjūčio 3, sekmdienį 12 v., Bonaire golfo aikštynė, prie 400 ir 12 kelių kryžkelės, įvyks Georgian Bay vasarotojų tradicinis atviras turnyras. Visi golfininkai kviečiami dalyvauti.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų stovykla Wasagoje prasidėjo liepos 20 d. Ji yra suskirstyta į dvi grupes — vyr. moksleivių ir jaunučių. Abi grupės turi atskiras programas ir vadovybes. Vyr. moksleiviams kiekvieną dieną būna skirtinga tema ir pasikalbėjimas su iš kitur atvykusiu pakviestu paskaitininku. NAGRINĖJAMOS ŠIOS TĖMOS: šeimos supratimas, jaunimo nusikalčiai, meilė ir seksualinis gyvenimas, mokslas, religija ir Bažnyčia, alkoholis ir narkotikai, tautiškumas-lietuviškumas. Be to, visi privalo dalyvauti pamokose, kuriose mokoma dainavimo, tautinių šokių, sporto, darbelių. Taip pat visi stovyklautojai pasirenka po vieną užsiėmimą būrelį. Tėvai ir visuomenė yra kviečiami stovyklą aplankyti. Šeštadienio vakarą, liepos 26, bus didelis laukimas. Laukiame daug svečių. Stovyklą baigiasi rugpjūčio 2, šeštadienį, tuoj po 11 v. Mišią.

Skautų veikla

• I XIII Romuvos stovyklą liepos 19 d. suvažiavo skautiškas jaunimas iš Toronto, Hamiltono, Klevelando, Montrealo, Ročesterio — iš viso apie 150. Stovykla oficialiai atidaryta liepos 20 d. pamaldomis ir vėliavų pakėlimu. Stovyklos vadovybė kviečia visus šia proga aplankyti Romuvą, pasižiūrėti, kaip stovyklauja skautai ir pasigrožėti vasaros gamta. Tėvams ir svečiams yra paskirta nuošali ir atskira pastovyklė, kur galima praleisti savaitgalį.

• Iš vadovų "Gintaro" stovyklos grįžo "Satrijos" tautos sesės D. Draugelytė ir R. Jankaitė, išėjusios praktiškąją vadovų mokyklos programą. Sugrįžo pilnos spūdžių, naujo patyrimo ir pasiruošusios vadovauti. Sveikiname! Č. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto

Daromi nauji minkšti baldai ir apraizdinti seni PIGIA KAINA.
P. Lubyas, Tel. WA 2-7981, 261-0537.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymai, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamos turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

MEDUS —

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Moksleivių ateitininkų įžodis Klevelando ateitininkų šeimos šventės metu. Iš kairės: J. Banionis, A. Sušinskas, R. Staniškis. Nuotr. V. Bacevičius

"Laisvės radijas" estiškai ir latviškai

Lietuviškoji radijo programa per "Laisvės radiją" transliuojama į okupuotą Lietuvą nuo 1975 m. sausio mėnesio. Pradžioje ji buvo savaitinė, nuo kovo mėnesio tapo kasdienine. Nuo š.m. liepos 5 ir 6 d. pradėtos transliuoti estų ir latvių programos. Kol kas jos yra savaitinės, nuo rugsėjo mėnesio bus kasdieninės. Jos trunka po vieną valandą. Pirmoji programa buvo transliuota pasikalbėjimas su estų muziku E. Tuubi, gyvenančiu Svedijoje, ir literatūros kritiku bei poetu Ivar Ivasku, gyv. JAV-se. Taip pat perduota trečioji baltiečių konferencijos Stockholme apžvalga ir pacituota Svedijos premjero Palme kalba. Pastarasis yra latvių kilmės iš motinos pusės ir moka latviškai. Estų programos vadovų pakviestas dr. Jaan Pennar iš JAV, jo talkininkė — poetė ir žurnalistė K. Saarsen — Karlsted.

Latviškoji programa taip pat

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sus. N. T. Doi bankas subankrutavo 1973 m. dėl neaiškias pinigų trūkumo. Abu šie asmenys įtariami pinigų pasisavinimu savo ateičiai užtikrinti. Kanada lig šiol išleido 3.024 pabėgėlius iš P. Vietnamo, kurių 2.259 čia turėjo savo giminių. Iš viso buvo numatyta išleisti 17.000 vietnamiečių: 3.000 be giminių ir 14.000 su gimine Kanadoje. Imigracijos ministerija spėja, kad pas gimines atvyks tik apie 5.000 imigrantų, nes didelę jų dalį yra likusi P. Vietname. Kanada norėtų pradėti derybas su komunistine P. Vietnamo vyriausybe dėl išskirtų šeimų sujungimo, bet šiuo metu neįstengia išlaivinti net ir dviejų kanadiečių misijonierių — Normano ir Jean Johnsonų. Jų likimas tebėra neaiškus.

Energijos išteklų ministeris D. Macdonald federaciniame parlamente paskelbė numatomą natūralių dujų tiekimo suvaržymą dėl jų perdidelio pareikalavimo ir mažėjančių atsargų. Dabar kasmet rinką pasiekia apie 2,65 trilijono kubinių pėdų natūralių dujų, kurių 45% eksportuojama į JAV. Dujų tiekimo suvaržymai bus nustatyti tiesioginėse derybose su provincijomis ir JAV. Suvaržymai pirmiausia palies pramonės įmones ir dujų eksportą. Dujų tiekimą amerikiečiams numatoma palikti tose vietovėse, kurios neturi kitos energijos dujoms pakeisti.

Pašto ministeris B. Mackasey pranešė, kad jau šių metų pabaigoje kelias centais teks padidinti pašto ženklus laiškas. Antros ir trečios klasės siuntų paslaugos nebus paliettos, nes dėl jų pabrangimo nukentėtų laikraščiai bei žurnalai. Tokiam sprendimui, matyt, turi įtakos pašto ministeriui B. Mackasey gerai žinomas nepaprastai lėtas laikraščių ir žurnalų

transliuojama ištisą valandą. Joje duodama pasaulio įvykių apžvalga, analizuojamas gyvenimas Latvijoje, informuojama apie latvių išeivijos darbus, primenami istoriniai įvykiai, atitaisomi sovietų iškreipti faktai, supažindinama su Latvijoje uždraustais kūrinių. Latvių programos vedėjų pakviestas Valdemars Kreicbergs. Jam talkina žurnalistas V. Skultans, poetė M. Ausala ir žurnalistė D. Valens.

"Laisvės radijas" transliuoja programas į Sov. Sąjungą rusų ir kitomis kalbomis (iš viso 18) ištisias 24 valandas kasdien. Baltiečių programos "Laisvės radijuje" gautos pernai keliolikos JAV senatorių pastangomis. Jų dėka buvo paskirtos lėšos baltiečių programoms. Pastarųjų metu "Laisvės radijas" sustiprino savo sistemą nauju 100 kv siųstuvu, įrengtu V. Vokietijoje. Tai padaryta ryšium su programų išplėtimu.

pristatymas prenumeratoriams. Su laiškais Kanados paštininkai dar pakenčiamai susidoroja. Paštinių unija, turinti 22.000 narių, vilkina naujosios sutarties derybas. Streiko teise lig šiol ji dar nepasinaudojo, numatydamas vasaros mėnesiais sumažėjantį siuntų skaičių ir paštininkams pakeisti lengvai gautamus studentus, įieškančius betkokio darbo. Dėl šių priežasčių streikų akcija yra atidėta rudenii. 1975-76 biudžetinių metų pašto deficitas sieks \$370,9 milijono.

Nuo 1976 m. sausio 1 d. bus padidintas įmokos valstybinei nedarbo draudai. Šiuo metu kiekvienas apdraustasis, uždirbantis \$185 ar daugiau per savaitę, moka \$2.59, jo darbdavys — \$4.63. Numatytas savitinių įmokų padidinimas bus nuo 36 iki 55 centų dirbantiems ir nuo 54 iki 81 cento darbdaviams. Spauda ši pranešimą su tiko kritiškai kaip federacinės valdžios išsisukinėjimą parūpinti daugiau naujų darbų. Bedarbių skaičius birželio mėnesį jau pasiekė 7,2%. Iš bendro 10.341.000 dirbti norinčių kanadiečių net 725.000 yra be darbo. Nedarbas skaudžiausiai yra palietęs 14-24 m. amžiaus jaunuolius. Jų net 12,6% birželį buvo bedarbių eilėse. Federacinė vyriausybė yra įsipareigojusi iš savo iždo padengti visas nedarbo draudus išlaidas, kai bedarbių skaičius prašoka 4%. Dirbančiųjų ir darbdavių įmokos išlaidas padengdavo tik iki šio nuosimčio, o virš jo jas permidavo valstybės iždas. Įmokų padidinimas sumažins valdžios išlaidas, bet bus labai nepopuliarus. Jau ir dabar pasigirdavo daug skundų, teigiančių, kad dirbantieji, nepasinaudodami drauda, išlaiko draudą piktnaudojančius asmenis. Jų skaičių yra padidinęs peršvelnus nedarbo išmokų įstatymas, kuris ir šiandien vis dar nėra pakankamai sugriežtintas.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakyms atliktame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal
pagaidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

INDIAN RD., atskiras, 9 kambarių, vandeniu šildomas; privatus įvažiavas, dviem automobiliams garažas, atviras mortgicijus.

INDIAN RD., atskiras, 14 kambarių tributas (triplex), 50' x 200' sklypas, 3 garažai.

GLENDONWYNNE ST., atskiras, gražus 7 kambarių namas, 4 kambariai pirmame aukšte, platus įvažiavas, garažas. Vienas atviras mortgicijus.

INDIAN GROVE, atskiras, 14 kambarių, arti Bloor, privatus įvažiavas, didelis sklypas.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du aukštus. Palieka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną ir džiovintuvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49.900.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaimuriams verslams; privatus įvažiavas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20.000. 9% mortgicijus.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
AL. GARBENIS STASYS DARGIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgicijus
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta sutaupyt dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimų įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamojį nuosavybę,
mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėse
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai
971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išsina į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaugščio didumo butai, netoli susisiekimo; apie \$40.000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkiny.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaugštis, užbaigtas rūšys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola. JANE — BLOOR, apynaujis, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūš, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$20.000 įmokėti. RUNNYMEDE — BLOOR, 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu - alyva šildomas; pilnai užbaigtas rūšys, garažai; šeimnininkas išvyksta iš Kanados. Skubus pardavimas.

COLLINGWOOD, puikus, vos pusės metų senumo, 6 didelių kambarių atskiras mūrinis vienaugštis; didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli ežero bei krautuvų, gražus rezidencinis rajonas; prašoma kaina \$57.900 ir viena atvira skola; nepraleiskite geros progos, ypatingai išsiantieji pensijon.

KINGSWAY, apie \$10.000 įmokėti, 6 kambarių vienaugštis, 2 prausyklos, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

Viešdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, Telefonas 471-1424
CHICAGO, ILL. 60629

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SKAUTAVIMAS

Praėjusiais metais, kai buvau Romuvos stovyklavietėje, mano sūnūs klausė: "Mama, kodėl tu nedalyvauji skautuose? Juk tu buvai skautė?" Tiesą sakant, man priminė daug gražių skautavimo dienų ir tautinę stovyklą. Kadangi jaučiau, kad per daug laiko prabėgo ir daug dalykų užmiršta, nedrįsau įsijungti. Jeigu grįžčiau, ką galėčiau jiems duoti? Šiais laikais kitokie skautai, nors netaip seniai ir aš buvau jų gretose.

Vieną dieną sesuo Tarvydienė Toronte paskambino ir paklausė, ar nenorėčiau įsijungti į Birutės draugovę? Buvo paaiškinta, kad Birutės draugovė susidaro iš moterų, kurios yra skautavusios ir neskautavusios, bet pasirošiusios duoti vyresnių skautėjų įdėj. Jų tikslas — padėti skautėms, ruošti įvairias parodas, rengti įvairius kursus, domėtis lietuvių tautodailė, menu, istorija ir t.t.

Per vienerius metus aš pamačiau, ką veikia Birutės draugovė. Ji ne tik padeda skautėms, bet ir dirba Kaziuko mugei, kurios metu gautos pajamos skiriamos tūntui ir Romuvos stovyklavietei. Ji rengia skautų kūčias ir finansškai remia visokius krikščioniškus ir tautinius reikalus.

S.m. birželio 14 d. pas dailininkus A. A. Tamošaičius (jų ūkyje) buvo Birutės draugovės vyr. skautėjų įdėj. Tai buvo diena, kurios aš nepamiršiu. Aš niekada nesu jautusi tokios draugystės tarp moterų, kurios yra pasiryžusios dirbti skautavimui su meile ir džiaugsmu. Jos sudarė šeimos židinį, kuriame kiekviena moteris jaučia seseriškumą kitai sesei. Ta išskyla buvo kaip sielos atsisveikinimas. Po diskusijų aš supratau jų rūpesčius ir problemas. Yra ne lengva šiais laikais pritraukti veiklon jaunima, kuris nejaucia pareigos ir patriotizmo. Jeigu jos galėtų nors valandėlę pabūti su tokia grupe, kurioje aš buvau, negalėtų atsisakyti, nes skautėjų draugiškumas ir sąžiningi norai paveikia ir didžiausią pesimistą. Aš esu tikra, kol gyvuoją mūsų skautininkės, kurios niekada nenustos vilties, niekada nesako "aš negaliu", bet eina ir įsiekia visais būdais kaip paskatinti neskautavusias ir skautavusias seses sugrįžti, dirbti ir džiaugtis laimėjimais, — skautavimas gyvuos visada.

Birutės draugovė nuosirdžiai dėkoja A. A. Tamošaičiams už priėmimą ir sveikintą. E. N.

POETO LAIDOTUVĖS

"Seštadienį, 1975. VI. 7, Mau kapuose palaidojom prelatą Aleksandrą Arminą — Venecijai Ališą. Emė ir iškeliavo, neatlaikęs visų gydytojų pastangų. Laidotuvėse buvo masės žmonių, sakėčiau, visa Maua. Mišioms vadovavo pats vyskupas, giedojo prel. Armino įsteigtas choras, po šv. Mišių grojo taip pat jo įsteigtas orkestras. Daug žmonių verkė, ir tai ne tik iš senelių ar moterių tarpo, bet ir iš jaunimo. Kapinėse žmonės netilpo — didžiuliam teko pasilikti ant gatvės. Sekantį ketvirtadienį buvo Mišios ir Villa Zelinoje... Ir mūsų nemaža kančia bei gailėstis tebūnie jam Viešpaties prisikaita kaip nuopelnas ir atsiseimas..."

Tai gi, prel. A. Arminas palaidotas savo įsteigtoje braziliečių parapijoje prie akmeninės šventovės, tokios pat klebonijos, netoli jo mylimo rožių darželio, nors kairurie lietuviai norėjo jį palaidoti Villa Zelinoje. Tačiau braziliečiai — paprastai, kuklius ir vargingi žmonės taip pamilo savo kleboną, kad atsisakė jį atiduoti. Tokios žinios pasiekė mane iš Brazilijos. Man dar taip gyvi neseno pas jį atsilankymo vaizdai ir malonus besišypsantis veidas. Pasibaigė dar vieno darbo metas ir gabaus Suvalkijos sūnaus žemiška kelionė, nebesusėjus, dar nuo jaunystės dienų teberusenant vilčiai, pamatyti gimtąjį sodžį. G. B.

TIESĄ PASAKĖ

Sovietinis istorikas J. Jurginis savo parašytoj knygoje "Lietuvos meno istorijos bruožai" (Vilnius 1960 m. p. 458) rašo: "Nuvertus buržuazijos diktatūrą 1940 metais ir išvius hitlerinius okupantus 1944 metais, vyko aštri ideologinė kova. Su kuo ir kaip turi būti kovojama, nurodė Tarybų Sąjungos Komunistų partija savo nutarimuose ideologiniais klausimais". (m. pabrakta). Ar reikia aiškino įrodymo, kad Maskva visą diktatūrą, netgi nurodo kaip ir su kuo kovoti? A.

Pajieškojimas

Jieškomas Juozas Balaika, gimęs 1907 metais Marijampolės apskr., Liudvinavo valsč., Gustaičių kaime. Jis pats arba apie jį žinantieji prašomi atsiliepti šiuo adresu: L'Abbė Julius Danauskas, Place du Roi Vainqueur 27 — Bte 6, B-1040 Bruxelles, Belgique.

ISVYKA. Birželio 15 d. apylinkės v-bos pastangomis buvo surengta išvyka į gamtą. Išvykai vietą jau ankščiau buvo pasiūlęs p. Byrne, kurio žmona yra lietuvė. Keli jų sūnūs šios naujos šokių grupės. Byrne turi gana didelį ūkį netoli Windsorso ir ten gražiame kieme buvo paruošęs stalus bei kėdes. Deja, nuo pat ryto oras buvo labai nepastovus. Buvo baimintis, kad mažai kas atvažiuos, tačiau suvažiuo beveik visi windsoričiai ir keletas detroitiečių. Dėl beveik nuolatinio lietaus visiems teko persikraustyti į šeiminių gana erdvų namą. Pastogėje prie namų jaunimas įkūrė anglis ir pradėjo kepti dešrelės bei kotletus. Prie keptų stovėjo eilutė praalkusių svečių. Visi, ir jaunimas ir senimas, gardžiaius karštomis dešrelėmis su kopūstais, kotletais su visokiais prieskoniais, karšta kava ar šaltais gėrimais. Vyresniesiems buvo ir alučio.

Ši išvyka turėjo kelis tikslus: bent kartą į metus praleisti popietę gamtoje, pagerbti tėvus (buvo Tėvo Diena) ir iš likusio pelno padėti jauniesiems tautinių šokių šokėjams — vaikiniams įsigyti drabužius. Tam tikslui buvo surengta ir loterija, kurios pelnas šleko per \$100. Svečiams pasivašinus, apyl. v-bos pirm. J. Kuraitė pasveikino visus tėvus, padėkojo atsilankiusiems, maloniems šeiminiams, pasveikino juos su artėjančia 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktimi ir ta proga įteikė dovaną. Pradžios temti visi pajudėjo namų link patenkinti išvyka.

DETROITINIAI WINDSORO IR DETROITO miestų festivalyje "Freedom Festival" lietuviai šiemet aktyviau dalyvavo, negu pernai. Birželio 29 d. Mic-Mac parke Daugiakultūris Centras surengė vadinamą "Family Picnic". Čia įvairioms tautybėms buvo paskirta po mažą paviljoną, kuriuose buvo gaminamas ir parduamas.

ra Vosyliūtė, 17 m. amžiaus, ir Vanda Pilipavičiūtė, 20 m. amžiaus. Jos lankosi įvairiose jaunimo stovyklose. Vandos kelionės išlaidoms JAV ir Kanadoje padengti gautos aukos iš Hamiltono ateitininkų tėvų komiteto ir Putnamo seselių vienuolijos. JAV-ėse šiuo metu vieši savo tarnybos bei kongreso reikalais iš Argentinos atvykęs Eugenija Rudytė.

• STOVYKLAVIMAS P. Amerikos kraštuose tikrai pradeda prigyti platesnis mastas, bet lietuviai stovyklavime pirmąją. Venecueloje liepos mėnesį vyksta jaunimo stovykla, kurią surengė Alfonsas Paulauskas iš Maracaibo.

• IŠEJO KETVIRTAS Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos bendrasis, Jame surašyti Kanados lietuvių jaunimo atstovai, pateikiama detalė kongreso informacija, pridėta anketa Kanados krašto pranešimui kongrese. Bendrasis yra 15 psl.

Žinių žiupsneliai

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Zulytė; Londone — Algis Jusys, Linas Kairys, Lydija Keraltė ir Jurgis Valaitis; Montrealyje — Kristina Bendžiūtė ir Rasa Lukoševičiūtė; Hamiltone — Anelė Kaminskaitė ir Rūta Šulytė; St. Catharines — Daila Šetikaitė; Otavoje — Ladas Girūnas; Windsor — Paulius Kuras; šiaurės apygardoje — Giedrė Poderytė. Informacija bei registracija rūpinasi KLB valdyba (J. R. Simanavičius, 175 Parkside Drive, Toronto, Ont. Tel. 416-534-1274) arba KLJS valdyba (Almis Kuolas, 102 Beresford, Toronto, Ont. M6S 3B1, tel. 416-769-7051).

• KONGRESO PLAKATAI. Netrukus prie parapijų bei įvairiose salėse pasirodys jaunimo kongreso plakatai. Tai Argentinijoje paruošti ir pagaminti plakatai, kuriuos skleis III PLJK Kanados atstovai.

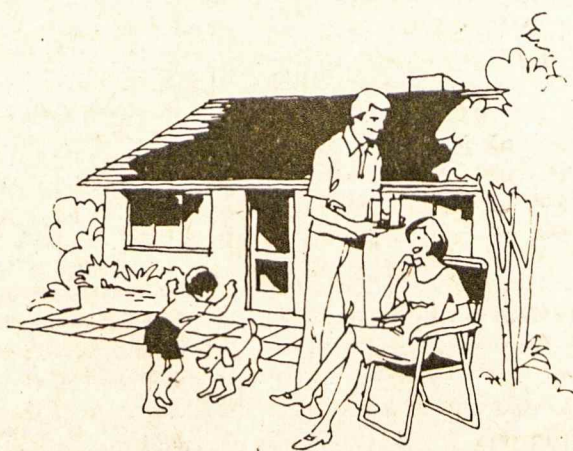
• KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO atstovams bei KLJS tarybos nariams išsiuntinėta anketa Kanados krašto pranešimui paruošti. Renkami duomenys iš Kanados lietuvių jaunimo veiklos prieš 10, prieš 5 metus ir dabar. Svarbiausia — tai šių metų veiklos apžvalga, nes ja remiantis bus daromi veiklos lyginimai ateityje. Sekantis kongresas įvyks 1981 m. Jaunimas įvairiose kolonijose raginamas įsijungti į darbą, renkant medžiagą pranešimui. Bus

kreipiamasi į parapijas, lietuviškas mokyklas, organizacijas, klubus. Anketa galima gauti: KLJS valdyba, 102 Beresford, Toronto, Ont. M6S 3B1. Gražinti iki š.m. rugsėjo 12 d.

• KANADIETIŲ KONGRESO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS įvyks Toronte spalio 25-26 d.d. Tą patį savaitgalį Toronte KLJS valdyba ruošia kongreso lėšoms telkti šokus ir bazarą.

• VIESNIO IS BRAZILIJOS. Iš Brazilijos į JAV ir Kanadą į lietuviško jaunimo stovyklą atvyko Aud-

Štai kaip padeda Ontario jums įsigyti naujus namus arba atnaujinti turimuosius

Pastaraisiais mėnesiais Ontario vyriausybė įvedė bei išplėtė visą eilę priemonių, įgalinančių įsigyti namus didesniai skaičiui asmenų. Tai reiškia du dalykus: daugiau prieinamų namų ir pagalbą tapti jų savininkais.

Tam tikslui yra sudarytos penkios Ontario vyriausybės programos.

- 1. Lengvas Namų Įsigijimas** (Home Ownership Made Easy — H.O.M.E) įgalina įsigyti namus daugelį vidutinių pajamų asmenų. Namai yra statydinami ant paruoštų sklypų ir perleidžiami Ontario Namų Korporacijai (Ontario Housing Corporation) naujiems savininkams, kurie gali pirkti tą žemę po penkerių metų. Šios kombinacijos dėka darosi įmanomi mažesni įmokėjimai ir einamosios išlaidos.
- 2. Ontario Namų Atnaujinimo Programa** (Ontario Home Renewal Program — OHRP) duoda pašalpą ir paskolą namų atnaujinimui

per vietines savivaldybes mažų ir vidutinių pajamų namų savininkams. Šis planas padeda atnaujinti žemesnės kokybės pastatus, ypač turinčius struktūrinių trūkumų ir netinkamus sanitarinius įrengimus, pagerinti vamzdžių įrengimus, šildymo ir elektros sistemas.

3. Ontario Namų Skatinimo Programa (Ontario Housing Action Program — OHAP) padeda savivaldybėms ir statybininkams padidinti paruoštų sklypų plotą ir tuo būdu sumažinti namų įsigijimo ir nuomojimo kainą. Ji taip pat skatina statybos pramonę derinti namų kainas su daugumos gyventojų pirkimo pajėgumu.

4. Ontario Namų Pirkimo Pašalpa (Ontario Home Buyers Grant) duoda \$1.500 paramą trimis dalimis kiekvienam Ontario gyventojui, kuris yra 18 metų amžiaus ar vyresnis ir perka pirmąjį namą. Nėra jokio kainos arba pajamų apribojimo, tačiau perkamieji namai turi būti pagrindinė pirkėjo rezidencija, įgyjama rinkos kaina. Pirkimas turi būti užbaigtas iki 1975 m. gruodžio 31 dienos ir pirkėjas turi apsigyventi jame iki 1976 m. birželio 30 dienos.

Jei norite daugiau informacijų arba nemokamos literatūros apie minėtas namų programas, rašykite:

Ministry of Housing
Communications and
Informations Services
101 Bloor Street West
Toronto, Ontario M5S 1P8

Ministry of Housing
Donald Irvine, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

• UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU •

• NEMOKAMAS PRISTATYMAS •

Siuntinių siuntimo įstaiga

"BALTIC EXPORTING CO."

UŽDARYTA

VASAROS ATOSTOGOMS

nuo liepos 19 iki rugpjūčio 9 d.
imtina.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

Tėviškės Žiburiai • 1975. VII. 24 — Nr. 30 (1329) • 7 psl.

Brazilijos lietuviai

mo veikloje.

Prel. Aleksandro Armino — poeto Venancijaus Ališo, mirusio š.m. birželio 6, brolis kun. Albinas Arminas, gyvenęs Šveicarijoje, palikime rado kelis šimtus poezijos kūrinių rankraščių, kurie bus perduoti poetui K. Bradūniui Čikagoje.

Rašytojos **H. A. L. Mošinskienės** vaizdelio "Joninių naktis" ištrauką birželio 28 vaidino A. Steponaitis, A. Sliesoraitis, M. Bumblytė ir J. Valavičienė. Šventę V. Anastasio buvusios dr. J. Basanavičiaus mokyklos rūmose ruošė mokyklos globėjų būrelis ir BLB literatūros būrelis Sao Paulo. Vaizdelio šokių atliko "Rūtelės" šokėjai, dainas — "Aušros" choro nariai. Programa baigėsi "Nemuno" šokiais ir vaišėmis.

Petrines birželio 29 atšventė apie šimtas parapijiečių ir Sv. Kazimiero parapijos kleboną kun. Petrą Daugintį pagerbė Mišiomis bei šeimyniškomis vaišėmis Sao Paulo mieste.

Kun. Stasys Šileika, minįs 25-rių metų kunigystės sukaktį, liepos 2 koncertavo Mišias Sv. Juozapo bažnyčioje su kunigais J. Šeškevičium, P. Dauginčiu, Pr. Gavėnu, F. Jokūbausku, A. Trimaku, V. Pupiniu ir A. Saulaiciu. Lietuviškos Mišios buvo rytą, o portugaliskai — vakare, kartu su vietiniais apylinkės kunigais. Po lietuviškos Sumos liepos 6 buvo vaišės ir suktukavininko pagerbimas.

Dail. Jonas Radzevičius birželio pradžioje mirė Sao Paulo mieste, turėdamas 58 metus. Vertėsi turgaus prekyba, vėliau didele maisto krautuve, laisvalaikį piešdamas didelius spalvingus Brazilijos vaizdus. Kelatų metų dalyvavo metinėje Sao Paulo baltiečių parodoje.

Audra Vosyliūtė, 17 m., ir Vanda Pilipavičiūtė, 20 m., liepos mėnesį stovyklauja Nek. Pradėtosios Marijos sesery, skautėjų ir ateitininkų stovyklose JAV-se. Grįžusios į Sao Paulo talkins stovyklose ir kitoje jaunimo veikloje.

WINDSOR, ONTARIO

nėjamas toms tautos tipiškas maistas. Po atviru dangumi įrengtoje scenoje galėjo pasirodyti meniniai tautybių vienetai. Lietuviams atstovavo naujoji šokių grupė, vadovaujama p. Holmes - Stanevičiūtės. Šis vienetas buvo žiūrovams pristatytas kaip naujausias apsiorganizavusi grupė. Ji pasako 3 šokus ir susilaukė gausių žiūrovų plojimų. Tai buvo jau antros šios grupės pasirodymas svetimųjų tarpe (pirmas įvyko meno galerijos parke). Malonu matyti, kad šokėjai daro gražią pažangą. Beveik visos merginos ir keli vaikinai gana grakščiai pašoko. Na, ir kiti vaikinai yra gerokai pažengę.

Birželio 30 d. vienoj iš didelių miestų "Cleary Auditorium" salių nuo 13 v. buvo tautybių meno ir kepinų parodėlė. Čia lietuviai taipgi turėjo savo vietą, kurioje buvo gana skeningai išdėstyti įvairūs audiniai, gintaro dirbiniai, drožiniai, tautiniai drabužiai apmokę lėles ir t.t. Moterys paaugko įvairių kepinų, kuriuos buvo galima pardavinėti svečiams. Gal didžiausią susidomėjimą sukėlė grybų formos kepiniai, kurių buvo daug parduota. Jaunos, grakščios, tautiniai drabužiai apsiorganizavusių merginų, patarnavusių ir informacijos teikusios susidomėjusiems svečiams, sudarė malonų vaizdą.

Tą patį vakarą šioje auditorijoje įvyko tautybių meninių vienetų pasirodymas. Dalyvavo 15 vienetų. Koncertas prasidėjo tautybių vėliavų ir sceną įnešimu ir kiekvienam kraštui būdingų gėlių įnešimu scenoje laukiančiai šio krašto pirmųjų gyventojų — indėnų delegacijai. Kanados vyriausybės vardu visus susirinkusius pasveikino vietinis parlamento atstovas ir kultūros ministerio parlamentinis sekretorius M. McGuigan.

Pirmąją koncerto dalį užbaigė mūsų kvartetas "Aušra", padainavęs 4 dainas, kurių viena — šiame krašte populiarus "Green, green grass of home" lietuvių kalba. Kvartetas buvo šiltai sutiktas ir susilaukė gausių plojimų. Pertraukos metu malonu buvo nugarsti iš svetimųjų gražių atsiliepimų apie lietuvių eksponatus,

tautinius drabužius bei meninius pasirodymus.

Liepos 1 d. prasidėjo vėliavų iškėlimu televizijos stoties aikštėje. Čia įvairios tautybės turėjo savo atstovus su vėliavomis. Prie Lietuvos vėliavos stovėjo gražiais tautiniais drabužiais apsiorganizavusi jaunos lietuvių. Jos taipgi su vėliava dalyvavo dideliame parade, trukušame porų valandų. Tuo pat metu prie "Cleary Auditorium" buvo ruošiami tautybių paviljonai, kuriuose buvo galima nusipirkti jau pagamintą ir ten pat gaminamą įvairaus maisto. Ir čia lietuviai, pasidalinę su filipiniečiais paviljonu, dalyvavo su savo maistu. Nežiūrint karšto oro, jaunos lietuvių išbuvo visą dieną iki pat festivalio uždarymo.

Apyl. valdyba nutarė per festivalį gautą peją pasidalinti su "Aušros" kvartetu, kuris yra pakviestas Winnipeg apylinkės atstovauti lietuviams panašiam festivalyje.

Tenka džiaugtis, kad jaunoji apyl. v-ba sugeba sėkmingai dirbti visuomeninį darbą, įtraukdama vis daugiau ir daugiau jaunimo. ve

PADEKA WINDSORIEČIAMS

Gili mūsų padėka priklauso mieliems windsoriečiams: už ilgai atmintinas dovanas, už suruošimą ir dalyvavimą išleistuvių vaišėse, už visų malonius šypsnius ir geras širdis, kurios mums mylėjo per ištisus dvidešimt penkerius metus. Mes esam dėkingi ir už duosumą prisiminimo dovanoms nusipirkti.

Atleiskite, kad neminim čia pavardžių. Jūs ir mes, mieli mūsų windsoriečiai, pažįstame vieni kitus. Šia nepaprasta proga teko susitikti ir pabendrauti, tad ir pavardžių neskėbiam, bijodami ką nors užmiršti. Todėl leiskit šiuo trumpu žodžiu dar kartą nuosirdžiai tarti didelį lietuvišką ačiū. Mūsų namų durys ir mūsų širdys bus visuomet atviros jums, mieli windsoriečiai.

Jūsų Adelė ir Vytautas
Čiurpinski
R.R. 2 Vienna, Ontario

• Metinė "T. Žiburių" prenumerata — \$10, rėmėjo — \$15. Ar jau sumokėjote?

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRĖSERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •

• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(Prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečdieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Liepos 21 d. iš Lietuvos Kančinių parapijos palaidotas a.a. Pranas Rekštys. Velionies artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Prasidėjus vasaros atostogų metui, Wasagoje sekmdieniais į abejas pamaldas susirenka daug maldininkų.

— Bingo lošimuose, nežūrint vasaros šilumos, dalyvių netrūksta. Kadangi Anapilio salė vėsinama, pirmadienį bingai yra gauseni vasarą nei buvo žiemos metu.

— Vienas geradaris be nuošimčių pavedė naudoti statybos reikalus \$11.600. Nuosirdi padėka.

— Pamaldos sekmdienį Anapilyje: 10 v.r. už a.a. Vladą Penkauską (trečiosios metinės), 11 v. už Baikauskų šeimos mirusius; Wasagoje: 10 v.r. už Algimantą ir Daną Jonaičius, 11 v. už a.a. Mariją ir Antaną Selmius.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmdienį LN popietėje atsilankė per 300 svečių. Administracija labai apgailestauja, kad tokį kiekį staiga suėjusių svečių nebuvo pajėgi greitai aptarnauti. Daudeliui teko ilgokai palaukti, kol maitinimas atsirado ant stalų. Dalis labai skubančių išėjo nesulaukę aptarnavimo. Tačiau per 200 svečių suvalgė pilnus pietus, kiti pasitenkino šaltibarščiais, vaisių sriuba, kava. Svečių tarpe buvo apie 20 lietuvių iš JAV ir 2 iš Australijos.

— Sekmdienio popiečių metu gana daug atsilankiusių iš tolimesnių vietovių teiraujasi apie LN veiklą ir nori pamatyti patalpas. Dėlto LN valdyba įvedė informacinę tarnybą. Popiečių metu menė budintis ne tik informuos apie LN, bet ir pakvies iš toliau atsilankiusius pasirašyti į svečių knygą, priims nario įnašus, išdavinės nario pažymėjimus, paskolos laktų pažymėjimus ir atliks kitus panašius reikalus.

— LN labai nori popiečių patarnaviną pagerinti, dėlto stalams aptarnauti įsiekio daugiau 18 metų amžiaus suaugusių lietuvių. Indams nuo stalų surinkti tiktų ir berniukas. Darbas apmokamas. Suinteresuoti teikiereija į LN raštinę arba skambina tel. 533-9030.

— Sveitinė „Lokys“ norėtų įvesti „Lokio kokteilį“. Derėtų tai susieti su lietuviškais gėrimais. Žinančios apie lietuviškų gėrimų mišinius sveitinė „Lokys“ prašo atsiliepti sveitinėje po 12 v. dienos arba tel. 533-9121.

— LN autoakštės priežiūrai vis dar reikalingas žmogus. Galėtų būti pensininkas. Darbas atlyginamas. Kreiptis į Martyną Račį autoakštėje Dorval g-vė (prieš LN nuo 12 v.).

— Apyvartai padidėjus, „Parama“ turi plėsti savo patalpas. LN užleido jai drabužinę. LN drabužinę perkeliama į Vytauto Didžiojo menės baldoną. Drabužius reikės atiduoti iš prieangio.

— Kanados parodoje, kuri bus Toronto rugpjūčio 13 — rugsėjo 1 dienomis, moterų sekcija turės specialų skyrį „Better Living Centre“ ryšium su tarpautiniais moterų metais. Jame bus rengiamos madų, baldų, valgių parodos ir etninių grupių pramoginės programos. Numatytos net specialios tautybių dienos, kurių bus 18. Estų Diena bus rugpjūčio 21, ukrainiečių — rugp. 22, lenkų — rugp. 30 ir t.t. Latvių ir lietuvių sąrašas nėra. Moterų sekcijos pirmininkė yra Elsa Jenkins, informacijos vadovė — Eva Ollino, tel. 366-7551, ext. 393.

— Svečiai. Atostogų proga Teklė Timmermanienė su sūnumi Marijumi aplankė daugelį vietovių, jų tarpe — Hamiltoną, Torontą ir Kingstoną. Jiedu yra iš Winnipeg, kur aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. T. Timmermanienė „T2“ paaukojo \$10, o Marijus — \$2. Keletą dienų jiedu praleido pas dailininkus Tamošaitius, kur p. Timmermanienė ypač domėjosi audio menu. — Elena Drūtėytė iš Suvalkų trikampio, dabar gyvenanti JAV-se, lankėsi pas p.p. Vaitkus Mississaugoje. Ta proga ji aplankė „T2“ ir juos užsisakė. Jos palydovė p. Vaitkienė paaukojo „T2“ \$10. — Iš Šveicarijos pas savo pažįstamus Adolfą Simonavičių ir p. Simonavičienę atvyko Jonas Paberžis su žmona. Ten jis gyvena jau 30 metų ir turi baldų įmonę. Aplankęs „T2“, jis tapo jų prenumeratoriumi. — Kun. B. Pavevičius, Londono, Ont., lietuvių parapijos klebonas, su savo broliu aplankė velionies tėvo kapą lietuvių kapinėse, Anapilio kleboniją ir „T2“.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

— A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampus Bloor-Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairius stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

SVARBU! VISI LIETUVIAI ŠAUKIAMI DALYVAUTI LAISVĖS BUDĖJIME - DEMONSTRACIJOJE

Nathan Philips aikštėje prie Toronto rotušės liepos 30, trečiądienį, nuo 6 v. vakaro iki 12 v. nakties! Dalyvaus estai, latviai, lietuviai, čekoslovakai, lenkai, vengrai, ukrainiečiai ir kiti.

Tai bus protestas prieš Helsinkio konferencijoje rengiamą dabartinės sovietų imperijos sienų oficialų pripažinimą bei Sov. Sąjungos hegemonijos R. Europoje įtvirtinimą.

Laisvės budėjimą rengia Jungtinis Pavergtų Tautų Komitetas Kanadoje. Jis kalbėtųjasi pakviest: Ontario premjerą V. Davis, min. A. Grossmaną, J. Yaremko, parlamento atstovus — dr. St. Haidasz, O. Jelinek, Y. Shimko.

Komitetas šaukia visų Sov. Sąjungos pavergtų tautų narius dalyvauti šioje svarbioje demonstracijoje ir priminti valstybių vadams, kad tiek Rytų ir Vidurio Europos tautos, tiek Sov. Sąjungos tautos negali būti paliktos vergijoje.

Dabartinių Sovietijos sienų pripažinimas reikėtų daugelio tautų vergijos įteisėjimą.

Panašus laisvės budėjimas liepos 30 rengiamas ir JAV sostinėje Vašingtone. Ten jis truks ištisas 24 valandas.

Kanados sostinėje Otavoje laisvės demonstracija rengiama liepos 31, ketvirtadienį, 5 v. p. p., prie parlamento rūmų, o spaudos konferencija — 2 valandą po pietų Chateau Laurier viešbutyje.

Toronto Maironio mokyklos mokinės atlieka programą mokslo metų užbaigtuvėse Anapilio salėje. Nuotr. S. Dabkaus

A+ A

dr. ALEKSANDRUI SPUDUI

mirus, jo sūnus — dr. ALEKSANDRĄ ir EUGENIJĄ bei jų šeimas nuosirdžiai užjaučia —

Kanados Lietuvių Gydytojų Sąjunga

„T. Žiburiai“ atostogaus pirmąsias dvi rugpjūčio savaites; laikraštis neišeis, bet administracija veiks visą laiką.

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė rengiama Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 10-17 d. d. Joje dalyvauti kviečiami ir Kanados lietuviai. Ją rengia JAV Liet. Bendruomenės švietimo taryba. Iš kanadiečių pusės jai talkina mokykl. L. Eimantas. Kol kas iš Kanados dar ne daug dalyvių užsiregistravo. Registracijos adresas, programa ir kt. — 5 psl. Kanadiečių ten dalyvauti ragina ir KLB švietimo komisijos pirm. S. Martinutė.

Lietuvių jėzuitų gimnazijos Kaune buvusių mokinių ir mokytojų suvažiavimas rengiamas Čikagoje Jaunimo Centre rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d. d. Ten bus paminėta gimnazijos 50 metų sukaktis, kuri suėjo pernai. Registruotis pas P. Kleinotą, SJ, 2345 W. 56th St., Chicago, IL, 60636, USA. Torontė yra ke liolika buvusių šios gimnazijos mokinių. Jie ruošiasi toje su kaktėje dalyvauti.

Iš Suvalkų trikampio pas savo gimines buvo atvykęs Jonas Staškevičius. Jis yra Punksko valsčiaus mokyklų inspektorius. Šiuo metu Punkske statoma didžiulė mokykla su bendrabučiais mokiniams ir mokytojams. Joje tilps vienuolika skyrių. Lietuvių mokyklos yra aprūpintos kais, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

A.a. Pranas Rekštys, 80 m., mirė liepos 19 d. Sv. Juzapo ligoninėje. Velionis yra kėdainiškis, į Kanadą atvykęs 1929 m. Savo šeimą dėl tuo metu vykusių depresijos galėjo išsikviesti tik už 10 metų. Velionis palaidotas iš Lietuvių Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko dukrą Jadvygą Seniūnienę ir sūnų Antaną su šeimomis.

PADEKA

KLB kultūros komisija, surengusi pirmąjį Kanados lietuvių kultūros darbuotojų suvažiavimą 1975 m. gegužės 24-25 dienomis Toronto Lietuvių Namuose, nuosirdžiai dėkoja visiems, kurių dėka suvažiavimas pavyko.

Dėkojame prezidentui pirminkui A. Rinkūniui, sekretorėms, visiems sveikintojams, simpoziumo pirm. Henrikiui Nagiui ir dalyviams, paskaitininkams, koncerto programos atliktėjams, parodų vadovams ir dalyviams, Lietuvių Namų valdybai, KLB valdybai, KLB Toronto apylinkės valdybai, šeiminkams, visiems atvykusiems apylinkių valdybų atstovams, kultūrinių vienetų atstovams ir visiems, kurie čia nepaminėti, bet kurie prisidėjo prie šio suvažiavimo sėkmės bei įvykdymo. Visiems nuosirdus ačiū.

Elena Kudabienė,

KLB kultūros komisijos pirmininkė

Iš Montreallio lankėsi Ant. Čepulis su žmona. Jis yra Aušros Vartų par. komiteto narys. Šiuo metu komitetas ruošiasi 25-rių metų sukakties šventei. Lankymosi proga A. Čepulis paaukojo „T2“ \$10.

Dr. A. Spudas, 85 m. amžiaus, kaip jau buvo rašyta „T2“, mirė 1975 m. liepos 11 d. Čia pateikiame daugiau biografinių duomenų. Velionis gimė 1889 m. lapkričio 1 d. Gataučių k., Linkuvos valsč., Šiaulių apskr. Gimnazijos kursą ėjo Šiauliuose, Liepojoje ir Mintaujoje. Universitetą baigė Rusijoje 1914 m. Mobilizuotas į Osijos kariuomenę, dirbo ligoninėse. Į Lietuvą grįžo 1918 m., lydėdamas lietuvių karo pabėgėlių ešeloną iš Rusijos. Kaip karinis gydytojas dirbo Lietuvos kariuomenėje Raseiniuose, Šiauliuose, Eglaitėje ir Panevėžyje. Privaciai gydytojo praktiką pradėjo Vaškuose, 1931 m. persikėlė į Kuršenes. Ten įsigijo Steponišio dvaro centrą su didžiausiu vaisių sodu Pabaltijy. Į Lenkiją su šeima pasitraukė 1940 m. ir dirbo Kališio mieste. Į Vokietiją persikėlė 1945 m. ir dirbo kaip gydytojas įvairiose pabėgėlių stovyklose. Nuo 1949 iki 1962 m. vertėsi gydytojo praktika Fuldoje. Kai jaunesnysis sūnus Aleksandras baigė Vokietijoje medicinos studijas, kartu su juo 1962 m. atvyko Kanadon pas vyr. sūnų Eugenijų.

Velionis dr. A. Spudas buvo patriotas lietuvis, labai susirūpinęs jaunimo nutautėjimu. Jam labai patiko Lietuvių Fondo idėja ir tikslai. Buvo gliaiti tikintis katalikas. Turėdamas daug laisvo laiko, skaitydavo daug religinio bei filosofinio turinio knygas.

Lenkų katalikų parapija Wilno, Ont., miestelyje mini 100 metų įsikūrimo sukaktį. Tai pirmoji lenkų parapija Kanadoje, įsteigta kašubų. Sukakties iškilmėse dalyvauja ir Lenkijos kardinalo atstovas vysk. Wl. Rubin, kuriam yra pavesta rūpintis išieivų lenkų katalikų reikalais.

Imigrantų gydytojų Ontario provincijos vietinė valdžia kasmet išleidžia apie 500, nors jų tereikia 70 papildyti mokslus baigusiais Ontario provincijoje. Sveikatos min. F. Miller pareiškė parlamente, kad Ontario įsileis tik tai tuos gydytojus, kurie iš anksto bus gavę darbą arba sutiks kurtis vietovėse, nurodytose vyriausybės. Tuo būdu norima išlaikyti dabartinę proporciją — vienas gydytojas 575 gyventojam.

MONTREALQUE

Dienraštis „The Gazette“ 1975. VII. 7 išspausdino ilgą reportažą apie Simą Kudirką, atsilankiusį Montrealyje. Jo autorė Julia Maskoulis, turbūt graikų kilmės, įgali kalbėjo su S. Kudirka ir atpasakojo visą jo odisėją straipsnyje „Man, who survived in hell, takes a look back in anger“. Pasak jos, Simas dabar mokosi anglų kalbos, ruošiasi profesiniam darbui kaip radio operatorius, rašo knygą apie savo pergyvenimus. Gyvena Locust, N.J., su motina, žmona ir dviem vaikais. Lolita esanti 15 m. amžiaus, Evaldas — 9. Iš S. Kudirkos pareiškimų, pažymėtins šis: „Vienintelė viltis, dar likusi rusų tautai, yra jos įtaka Vakarams per literatūrą. Tai vienintelis spaudimas, kurį ji gali daryti. Rusija nepaprastai bijo pasaulio opinijos ir nori atolydžio. Visi jos intelektualai yra dusinami. Vienintelis dar galimas jų tikėjimas — plunksnos jėga. Jie niekur negali svarstyti klausimų ar kalbėti. Dėlto jie susitinka parkuose, teatruose, bet niekad nesirenka namuose arba universitetuose“. Esą Kudirka nežino, ar

Rusijoje yra organizuotas pogrindis, ir abejoja, ar jis gali atsirasti dėl nepasitikėjimo, vyraujančio pacioje socialinėje struktūroje. Prie reportažo pridėtos S. Kudirkos ir A. Solženicino nuotraukos. Montreale lietuvių turėtų tuoj pat parašyti daug padėkos laišku „The Gazette“ redakcijai. Pastaroji, matydama skaitytojų susidomėjimą, ir ateityje spausdins daugiau panašių straipsnių. SK.

Aušros Vartų parapijos sukaktuvinė išvyka į „Palangos“ vasarvietę praėjo su dideliu pasisekimu. Gražus, šiltas oras, kvepiantis pušynas, šiltas ežero vanduo ir švetingi palangiškiai sutraukė daug žmonių. Šv. Mišias atnaušo ir turiningą pamokslą pasakė klebonas kun. J. Kubilius. Pamaldų metu giedojo choras. P. Mišijų parapijos komiteto narys I. Mališka turiningoje ir gražioje kalboje apibūdino parapijos veiksmę išieivio lietuvių emigraciniame gyvenime. Komiteto pirm. A. Vaušas pranešė apie sukaktuvinį leidinį, kuriam pamatysime ne tik parapijinį, bet ir visuomeninį mūsų gyvenimą per 25 metus. Išvyką tvarkė komiteto nariai — J. Adomaitis, A. Ališauskas, A. Čepulis, E. Krasauskienė, I. Mališka, A. Vaušas. Jiems talkino N. Bagdžiūnienė ir P. Girdžiūns.

Pagrindinę parapijos sukakties šventę rėl grynai technikai klūdiu, atrodo, teks atidėti vėlesniam laikui. Ji buvo numatyta rugsėjo 7 d. Apie tai bus pranešta vėliau.

Kun. Stasys Kulbis, praleidęs 3 mėnesius Europoje, aplankė daug kraštų ir dalyvavo šventųjų Metų iškilmėse Romoje. Ten jis susitiko montrealiečių — Julijū Jureną, R. Rimšienę, kuri grįždama iš Lietuvos kėlėti dienų sustojų Romoje, taip pat ir B. Ignatavičių, kuris buvo nuvykęs į brolio kunigo laidotuves. Šiuo metu kun. St. Kulbis kapelionaija skautų stovykloje Romuvoje prie Toronto.

Dr. Petras ir Irena Kemežytė — Lukoševičiai atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, kuri buvo pradėta šv. Mišiomis. Jas atnaušo jų dukters Rasos krikštėstėis kun. J. Kubilius. Ta proga jis pasakė pamokslą, iškeldamas Petro ir Irenos nuopelnus lietuvių visuomenei ir parapijai. Sukaktuvininkų rezidencijoje juos sveikino dukros Rasa ir Ina. Giminių vardu žodį tarė dėdė M. Lukošius. Artimųjų bičiulių sveikinimo bei linkėjimų perdavė St. Kęsgaila ir I. Pavilanienė. Visi sveikinimai sukurktuvininkams įteikė gražias dovanas. Šventėje dalyvavo per 50 giminių ir artimųjų. Taip pat dalyvavo buvusios Petro ir Irenos pameręs — prof. Birutė Cipiljauskaitė, Monika Lukoševičiūtė, Povilaitienė ir Jūratė Cipiljauskaitė-Tanner. P. ir I. Lukoševičiai yra vieni aktyviausių lietuviškų visuomenės veikėjų, dirbą įvairiose organizacijose. Juos pažįsta ne tik montrealiečiai, bet ir visos Kanados bei JAV lietuvių organizacijos. Jie augina dvi dukteris — Rasą ir Iną. Jos yra taip pat vienos iš veikliausių lietuviško jaunimo atstovių. Sukaktuvininkams ir jų dukroms siunčiame gražiausius sveikinimus ir linkėjimus nepavargti lietuviškame darbe. A. A.

E. Navikėnienė, mokytoja, buvusi „T2“ korespondentė, buvo ištikta širdies smūgio. Šiuo metu sveiksta Cabrinai ligoninėje. — Jonui Dalmantui padaryta operacija Reddy Memorial ligoninėje; sveiksta namuose. — Taip pat padaryta operacija Reddy Memorial ligoninėje V. Jakoniui.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

“LITAS”

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmeninės	10.5%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investicines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už teip. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.